

**ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН ШАРЫН ГОЛ СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ
ШАРЫН ГОЛЫН НҮҮРСНИЙ УУРХАЙН
2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

/Тусгай зөвшөөрлийн дугаар – MV-001498/

/РД: 2050374/

ХЯНАСАН:

БОАЖЯ-ны ХБОБНУГ-ын ахлах шинжээч: /Б. Буяннэмэх/

Дархан-Уул аймгийн БОАЖГ –ын мэргэжилтэн/Д. Баянмөнх/

ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ГАРГАСАН:

“Шарынгол” ХК-ийн Гүйцэтгэх захирал...../Б. Мэндсайхан /

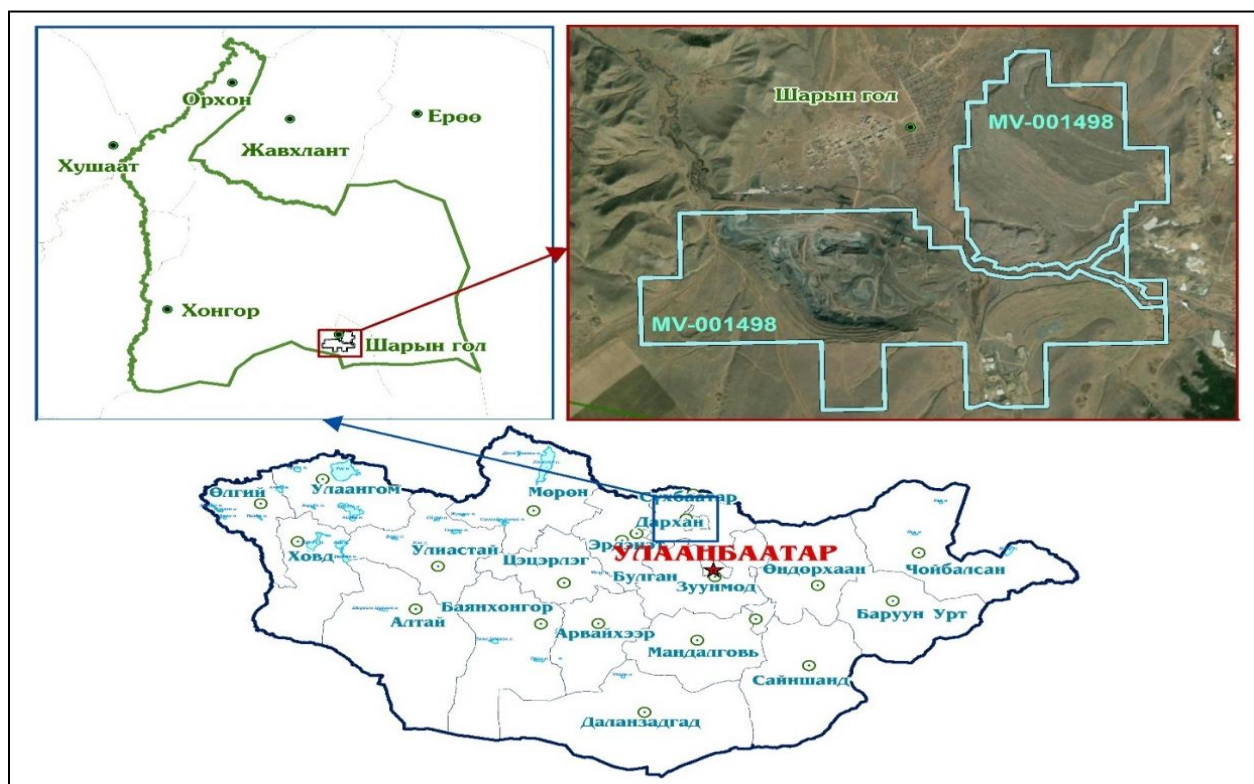
“Шарынгол” ХК-ийн БОМэргэжилтэн...../Б. Амангельд /

2022 он

I. ТӨСЛИЙН ТАЛБАЙН ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Шарын голын нүүрсний уурхай нь Улаанбаатар хотоос баруун тийш 250 км, Дархан хотоос 45 км, Шарын гол сумаас 2.6 км-т Шарын голын хөндий, Буянтын хөндийн адаг уулзвар орчмыг хамарсан байдаг. MV-001498 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн дугаартай төслийн талбай нь 1767.19 га хэмжээтэй.

Шарын гол сум нь Хэнтийн нурууны салбар Дархан-Уулын өвөрт далайн түвшнээс дээш 920 м өндөрт оршдог, 16060 га нутаг дэвсгэртэй, 2.1 мянган өрхтэй, 57.0 мянган толгой мал бүхий 200 гаруй өрх хөдөө амьдардаг. Шарын гол сум зүүн болон зүүн урд талаараа Сэлэнгэ аймгийн Баянгол, Мандал сум, бусад талаараа Дархан-Уул аймгийн Хонгор сумтай хиллэдэг. Улаанбаатар хотоос 210 км, Дархан-Уул аймгаас 75 км авто замаар холбогдсон, Дархан-Шарын голыг холбосон станц, 109.5 км урттай төмөр зам, 1900 тн дизель түлш, бензин хадгалах нефтийн 4 агуулах бүхий орчин үеийн холбоо мэдээллийн сүлжээнд холбогдсон дэд бүтэц хөгжсөн томоохон суурин юм.

MV-001498 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн дугаартай талбайн байршил

Хүснэгт 1. MV-001498 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй талбайн солбицол

№	Уртгаг	Өргөрөг	№	Уртгаг	Өргөрөг
1	106° 27' 26.2"	49° 15' 31.91"	56	106° 28' 23.17"	49° 13' 28.21"
2	106° 27' 26.2"	49° 15' 14.91"	57	106° 28' 19.81"	49° 13' 30.79"
3	106° 28' 12.21"	49° 15' 14.91"	58	106° 28' 21.91"	49° 13' 33.35"
4	106° 28' 12.21"	49° 14' 42.91"	59	106° 28' 12.58"	49° 13' 36.88"
5	106° 28' 37.21"	49° 14' 42.91"	60	106° 28' 11.15"	49° 13' 36.88"
6	106° 28' 37.21"	49° 14' 15.71"	61	106° 28' 11.15"	49° 13' 37.44"
7	106° 28' 17.82"	49° 14' 15.94"	62	106° 28' 7.14"	49° 13' 38.96"
8	106° 28' 17.71"	49° 14' 11.91"	63	106° 28' 3.58"	49° 13' 40.88"
9	106° 28' 11.2"	49° 14' 11.91"	64	106° 27' 59.74"	49° 13' 40.95"
10	106° 28' 11.2"	49° 13' 36.92"	65	106° 27' 49.76"	49° 13' 43.74"
11	106° 28' 34.2"	49° 13' 36.92"	66	106° 27' 56.93"	49° 13' 49.45"
12	106° 28' 34.2"	49° 13' 5.91"	67	106° 28' 0.71"	49° 13' 50.45"
13	106° 27' 20.2"	49° 13' 5.91"	68	106° 28' 1.16"	49° 13' 51.32"
14	106° 27' 20.2"	49° 12' 34.92"	69	106° 28' 3.4"	49° 13' 51.71"
15	106° 26' 52.31"	49° 12' 34.92"	70	106° 28' 5.84"	49° 13' 52.36"
16	106° 26' 44.67"	49° 12' 36.97"	71	106° 28' 6.65"	49° 13' 53.03"
17	106° 26' 43.41"	49° 12' 36.98"	72	106° 28' 8.65"	49° 13' 55.77"
18	106° 26' 35.56"	49° 12' 34.92"	73	106° 28' 8.61"	49° 13' 58.34"
19	106° 26' 31.2"	49° 12' 34.92"	74	106° 28' 8.85"	49° 13' 59.46"
20	106° 26' 31.2"	49° 13' 6.92"	75	106° 28' 11.16"	49° 14' 0.58"
21	106° 25' 41.2"	49° 13' 6.92"	76	106° 28' 11.16"	49° 14' 4.58"
22	106° 25' 41.2"	49° 12' 34.92"	77	106° 28' 7.78"	49° 14' 4.64"
23	106° 25' 3.2"	49° 12' 34.92"	78	106° 28' 3.77"	49° 14' 1.11"
24	106° 25' 3.2"	49° 13' 8.92"	79	106° 28' 1.11"	49° 13' 55.48"
25	106° 23' 13.2"	49° 13' 8.92"	80	106° 27' 54.66"	49° 13' 53.26"
26	106° 23' 13.21"	49° 13' 41.92"	81	106° 27' 47.39"	49° 13' 47.27"
27	106° 23' 38.21"	49° 13' 41.92"	82	106° 27' 39.26"	49° 13' 45.99"
28	106° 23' 38.21"	49° 14' 13.91"	83	106° 27' 34.43"	49° 13' 43.19"
29	106° 26' 2.21"	49° 14' 13.91"	84	106° 27' 29.28"	49° 13' 46.38"
30	106° 26' 2.21"	49° 14' 4.91"	85	106° 27' 19.51"	49° 13' 44.82"
31	106° 26' 11.2"	49° 14' 4.91"	86	106° 27' 16.89"	49° 13' 45.92"
32	106° 26' 11.2"	49° 13' 54.91"	87	106° 27' 10.2"	49° 13' 45.32"
33	106° 26' 29.86"	49° 13' 54.91"	88	106° 27' 4.78"	49° 13' 42.96"
34	106° 26' 29.85"	49° 13' 54.82"	89	106° 27' 2.99"	49° 13' 44.22"
35	106° 26' 29.67"	49° 13' 54.45"	90	106° 26' 58.86"	49° 13' 43.4"
36	106° 26' 31.35"	49° 13' 50.12"	91	106° 26' 50.13"	49° 13' 44.66"
37	106° 26' 32.54"	49° 13' 46.97"	92	106° 26' 51.13"	49° 13' 47.09"
38	106° 26' 36.61"	49° 13' 43.44"	93	106° 26' 42.93"	49° 13' 49.41"
39	106° 26' 43.41"	49° 13' 43.36"	94	106° 26' 38.41"	49° 13' 47.94"
40	106° 26' 45.93"	49° 13' 41.37"	95	106° 26' 37.15"	49° 13' 49.51"
41	106° 26' 57.38"	49° 13' 39.41"	96	106° 26' 40.8"	49° 13' 51.98"
42	106° 27' 6.75"	49° 13' 39.24"	97	106° 26' 35.44"	49° 13' 58.79"
43	106° 27' 12.71"	49° 13' 40.84"	98	106° 26' 34.21"	49° 13' 59.3"

44	106° 27' 29.33"	49° 13' 41.05"	99	106° 26' 34.21"	49° 14' 13.91"
45	106° 27' 34.47"	49° 13' 38.67"	100	106° 26' 28.2"	49° 14' 13.91"
46	106° 27' 37.1"	49° 13' 38.72"	101	106° 26' 28.2"	49° 14' 44.92"
47	106° 27' 41.82"	49° 13' 42.47"	102	106° 26' 36.21"	49° 14' 44.92"
48	106° 27' 49.96"	49° 13' 39.28"	103	106° 26' 36.21"	49° 15' 6.92"
49	106° 28' 0.95"	49° 13' 36.61"	104	106° 26' 47.21"	49° 15' 6.92"
50	106° 28' 4.07"	49° 13' 34.73"	105	106° 26' 47.21"	49° 15' 16.91"
51	106° 28' 8.51"	49° 13' 34.06"	106	106° 27' 0.2"	49° 15' 16.91"
52	106° 28' 19.5"	49° 13' 23.37"	107	106° 27' 0.2"	49° 15' 28.52"
53	106° 28' 34.08"	49° 13' 23.81"	108	106° 27' 2.22"	49° 15' 28.51"
54	106° 28' 34.08"	49° 13' 27.6"	109	106° 27' 6.4"	49° 15' 31.08"
55	106° 28' 31.24"	49° 13' 28.14"	110	106° 27' 6.4"	49° 15' 31.91"

II. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

Уур амьсгал

Дархан-Уул аймгийн нутаг дэвсгэрт агаарын дундаж температур 1 дүгээр сард -30 градус, 7 дугаар сард +20 орчим хэмтэй байдаг. Дархан хотод агаарын үнэмлэхүй их температур +43 градус бол үнэмлэхүй бага температур -44 градус ба агаарын жилийн дундаж температур энэ бүс нутагт -1 градус юм. Хур тунадасны жилийн нийлбэр 300-400 мм. Тогтвортой цасан бүрхүүлтэй байх хоногийн тоо 150. Дархан-Уул аймагт нар гийгүүлэх хугацаа жилд 2700 цагаас бага байдаг. Өвлийн нэг өдөр нар гийгүүлэх хугацаа 5 цаг бол зуны нэг өдөр нар гийгүүлэх хугацаа 9 цаг тус тус байна. Дархан-Уул аймгийн нутаг дэвсгэрт 1993 оноос хойш 15 жилд их хүйтрэлт 417 өдөр, их халуун 358 өдөр, хүчтэй салхи 41, шороон шуурга 119, цасан шуурга 179 удаа, аадар бороо 46, их цас 72 удаа тус тус орсон байна. Өвлийн улиралд цас бага орсны улмаас хавар хуурайшилт ихсэж, хүчтэй салхи, шороон шуургатай байх хоногийн тоо сүүлийн жилүүдэд өсөж байна /Оюунцэцэг, 2008/.

Газрын гадарга

Дархан Уул аймгийн Шарын гол сумын нутаг дэвсгэр нь Хангай Хэнтийн уулархаг их мужид хамрагдана. Хангай-Хэнтийн их мужийн уулс голдуу налуу хажуутай тул хөрсөн бүрхэвч бүрэлдэн тогтоход тааламжтай нөхцөлийг бий болгодог. Үүний ачаар хөрс харьцангуй зузаан бөгөөд ялзмаг болон тэжээлийн бодис ихтэй байна. Уулархаг гадаргын улмаас хөрсний бүсшил бий болж, ялангуяа уулсын ар, сүүдэр хажууд тод илэрнэ. Тус нутгийн уул нурууд далайн түвшнээс дээш дунджаар 1300-1400 м өндөр, харин тал хөндий

хэсэгтээ далайн түвшнээс дээш 1100-1200 орчим метр өндөрт өргөгдсөн нь хээрийн судалгааны үр дүнд илэрсэн болно. Мөн газрын гадарга уул үүсэх тектоник үйл явцад аажим орсон нь уулсын атираашил, хагарал бараг үгүй бөгөөд уулын орой мөлгөр байгаагаас илэрхий байна. Харин хур тунадасны усны үйл ажиллагаагаар идэгдэлд орсон гуу жалга цөөнгүй ажиглагдана.

Ургамал

Монгол орны ургамлын аймгийг газарзүйн байрлал, онцлогоос хамааруулан 16 ангилсан байдаг. Энэхүү ангиллаар Дархан-Уул аймгийн нутаг дэвсгэр тус ангиллаар ургамал газарзүйн 2 тойрогт хамаардаг ба үүнд Монгол-Дагуурын уулын ойт хээр болон Хэнтийн уулын тайгын тойрогт багтана. Эдгээр тойргуудад дараах зүйл ургамал тархсан байдаг. Дархан-Уул аймгийн иргэд газар тариалан, бэлчээрийн чиглэлээр газар ашиглалт явуулдаг учир бэлчээрийн ургамал зонхилно. Бэлчээрийн тусгаг бүрхцэд хамгийн олон тааралдах зүйл нь ширэг улалж байгаа ба нийт ургамлан бүрхэвчийн 30 орчим хувийг эзэлж байна. Үүний дараагаар хялгана, ишгүй гичгэнэ, дэрвээн хазаар өвс, агь зэрэг юм. Мөн хагд өвс, дэлхээ тогторгоно, бяцхан навчит болон нарийн навчит харгана тааралдана. Дархан сумын төвийн ойролцоох бэлчээрт ширэг улалж, бяцхан навчит болон нарийн навчит харгана, ишгүй болон имт гичгэнэ, агь шарилж ихээр ургаж бэлчээр доройтож малын шим тэжээлт ургамлууд ховордсон байна.

Шарын гол сумын нутгаар хялгана, ширэг улалж, хиаг, гандбадраа, дэрвээн хазаар өвс, ерхөг, шарилж, биелэг зэрэг ургамал ургаж Дархан уул, Олон хөтлийн орчим малчид ихээр зусаж, мал бэлчээрлэлтийн даац хэтэрснээс ургамал малд нэлээд идэгдсэн 5.5-8.1цн, Санжинт багийн Буянт орчмоор га-аас 9-10 цн ургацтай байгаа юм. Ер нь Дархан, Шарын гол сумын нутагт мал бэлчээрлэх газар нутаг багатай тул зэргэлдээ сумдын нутагт орж зусдаг.

Усан орчин

Уст үе давхарга: Гидрогеологийн судалгаа явуулсан Шарын голын талбай нь Н.А.Мариновын ангиллаар Хангай-Хэнтий уулын атираат мужийн газрын доорх усны бүсэд хамаарна. Судалгааны ажлын үр дүн, уст үеийн чулуулгийн бүтцийн онцлог байдлыг харгалзан үзэж дараах уст бүрдлийг ялгаж байна. Үүнд:

- *Дээд дөрөвдөгч болон орчин үеийн голын гаралтай сэвсгэр хурдасны уст бүрдэл*
- *Шарын голын формацын нүүрс агуулагч чулуулгийн уст бүрдэл*

Нүүрсний дээрх уст үе, давхаргын ан цавшилт нь гүн руугаа багасаж энэ уст үеийн ус нэвтрүүлэх чадвар мөн багасна. Нүүрсний дээрх үеийн дээд хэсэгт шүүрэлтийн итгэлцүүр 9.6-23 м/хоног байхад 100 м гүнд 3.5 м/хоног, 250 м-ийн гүнд 0.5м/хоног болж багасна (1968-1969 онуудад явуулсан гидрогеологийн судалгааны ажлын үр дүнгийн тайлан)

III. 2022 ОНД ЯВУУЛСАН УУЛЫН АЖИЛ

Шарын голын нүүрсний уурхай 2022 онд нийт 1.450.000 мянган тн нүүрс олборлож 8.7 сая м³ хөрс хуулж ажиллалаа.

Ил уурхайг ашиглах явцад эвдэрсэн газрыг ангилан үздэг бөгөөд нөхөн сэргээлтийн стандартад заасны дагуу ил уурхайн дэнжилсэн их гүнтэй хэлбэрт багтдаг, налуу нь (8-30⁰) буюу эгц (30⁰ –аас дээш) уналтай гүний тогтоцтой ашигт малтмалын биетийн олборлолт, дотоод овоолго бүхий ашиглалт явуулдаг. Ил уурхайн хажууг дагасан доголдууд, уланд ёроол, доголдуудад налуу хажуу үүсдэг ба нийт гүний хэмжээ жинхэнэ налууугай харьцах гүн нь 178 м, доголын хажуугийн налуу 45 –аас дээш өнцөгтэй байна.

IV. БАЙГАЛ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ЧИГЛЭЛЭЭР ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН АРГА ХЭМЖЭЭ

“Анхидал” ХХК -ийн хийсэн БОНБНҮ –нд тусгагдсанаар орчны төлөв байдалд үзүүлж болзошгүй нөлөөллийн хэлбэрийг байгалийн төрөл зүйлийн өөрчлөлт, байгалийн

нөөцийн ашиглалт, байгал орчны өөрчлөлт, нийгэмд үзүүлэх нөлөө, байгалийн цогцолборт үзүүлэх нөлөө, эдийн засаг – байгаль орчин гэсэн 7 төрөлд бүлэглэн авч үзсэн. Шарынголын уурхайг ашиглах явцад байгал орчинд үзүүлэх нөлөөлөл 16, нийгэм эдийн

засагт үзүүлэх нөлөөлөл 9, бусад нөлөөлөл 3 байна. Дээр өгүүлсэнээр болзошгүй нөлөөллийн судалгааны үр дүнгээс үзэхэд уурхай ашиглах явцад хөрс, агаар, ургамал, гүний ус, геологийн тогтцод ихээхэн нөлөөлдөг байна.

Сөрөг нөлөөлөлтэй тэмцэхийн тулд:

- А. Нүүрсний өөрөө шаталттай тэмцэх
- Б. Тэсэлгээнээс үүсэх тоос болон хорт хийг бууруулах
- В. Уулын цул тээвэрлэх үеийн тоосжилтыг бууруулах
- Г. Эвдэрсэн газрыг нөхөн сэргээх

Д. Гадаргын болон гүний усыг хамгаалах арга хэмжээнүүдийг цогцоор нь шийдвэрлэн ажиллах шаардлагатай юм.

Ашиглалтын технологийг оновчтой болгох замаар мөн агуулахын нүүрсний хадгалалтын горимыг зөв баримталсанаар нүүрсний шаталтаас хамгаалсан бөгөөд тэсэлгээний ажлыг сүүлийн үеийн шинэ технологи ашиглан гүйцэтгэж байгаа нь тэсэлгээнээс үүсэх тоос болон хорт хийг үлэмж хэмжээгээр бууруулсан.

Мөн зам усалгааны HOWA маркын автосамосвалыг тогтмол ажиллуулан карьерын зам, ачих буулгах үеийн тоосыг нилээд хэмжээгээр дарж сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлд ажиллаж байна.

IV.1 Агаарын бохирдлыг бууруулах:

А. Уурхайн карьерт үүссэн галын цэг, голомтуудыг устгах ажлыг ээлж дараатайгаар төлөвлөн гүйцэтгэж ажилласан.

Шатсан нүүрсийг тасалж, хучилт хийн унтрааж байна.

Галын голомтыг усаар шүршиж унтрааж байгаа байдал

Зураг 5. Шаталт үүссэн талбайг хөрсөөр хучилт хийж унтраасан байдал

2 цэгт НІТАСНІ маркын 100 тн -ын 3 машинаар 4 ээлжээр тасралтгүй хөрс буулгаж унтраасан. Нүүрсний хаягдалаас шаталт үүсдэг, шаталт үүссэн голомтонд элс хайраг буулгаж унтраана ажиллаж байна.

Б. Тоосжилтыг багасгах зорилгоор авто замуудын усалгаа арчилгааг тогтмол хийх, өрөмдлөг тэсэлгээнээс үүсэх тоос болон хорт хийг багасгах ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн.

Замын тоосжилт дарах ажил /дулааны улиралд ээлжийн туршид 10-13 удаа усалдаг

В. 2022 онд тэсэлгээний ажлыг батлагдсан паспортын дагуу хийж, 2020 оны 8 -р сард үйлдвэрлэлийн зориулалттай тэсэлгээний ажил явуулах тусгай зөвшөөрөл авч 2020 оны 11 -р сард өөрсдийн тэсэлгээний багийг бүрдүүлсэн. Тэсэлгээний ажлыг Нонель системээр хийж эхэлснээр нэг эгшинд тэсрэх бодисын хэмжээ багасаж, тэсрэлтийн хүчийг хөрсөнд нь шингээж өгснөөр агаарт цацагдах тоос, хорт хийн хэмжээ багасаж, хөрсний чулуулгийн бутлагдлын чанарыг сайжруулах, чулуулгийн шидэгдэл, хөрсний тархалтыг багасгах боломж бүрдсэн бөгөөд тэсэлгээний үед бороожуулалт маягаар усалгаа хийж тоосжилт үүсгэхээс сэргийлэн ажиллаж байна.

IV.2 Нөхөн сэргээлт, дүйцүүлэн хамгаалалт

Нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийхдээ “Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт, Техникийн шаардлага” стандартыг баримтлан Уурхайн зүүн жигүүрийн сул орон зайд нийт 4.8 сая м³ хөрсөөр дүүргэлт хийсэн. 2022 онд техникийн нөхөн сэргээлтээр 26.1 га 4.0 сая м³ хөрс тээвэрлэж техникийн нөхөн сэргээлт хийлээ. Мөн доод хэсгийн бульдозерын овоолгоор ажлын бус хажуу болон баруун жигүүрд 12.2 га 800 мян м³ хөрсөөр суларсан орон зайд дүүргэлт хийн ажилласан. Шарын гол сумын Байгаль орчны комисст 2022 онд хийсэн техникийн нөхөн сэргээлтийг танилцуулж хүлээлгэн өгсөн.

Комиссын бүрэлдэхүүн:

Комиссын дарга Засаг даргын орлогч Н. Баттулга

Комиссын гишүүд Байгаль орчны байцаагч Ц. Ганчимэг

Сумын Байгаль хамгаалагч М. Батнасан

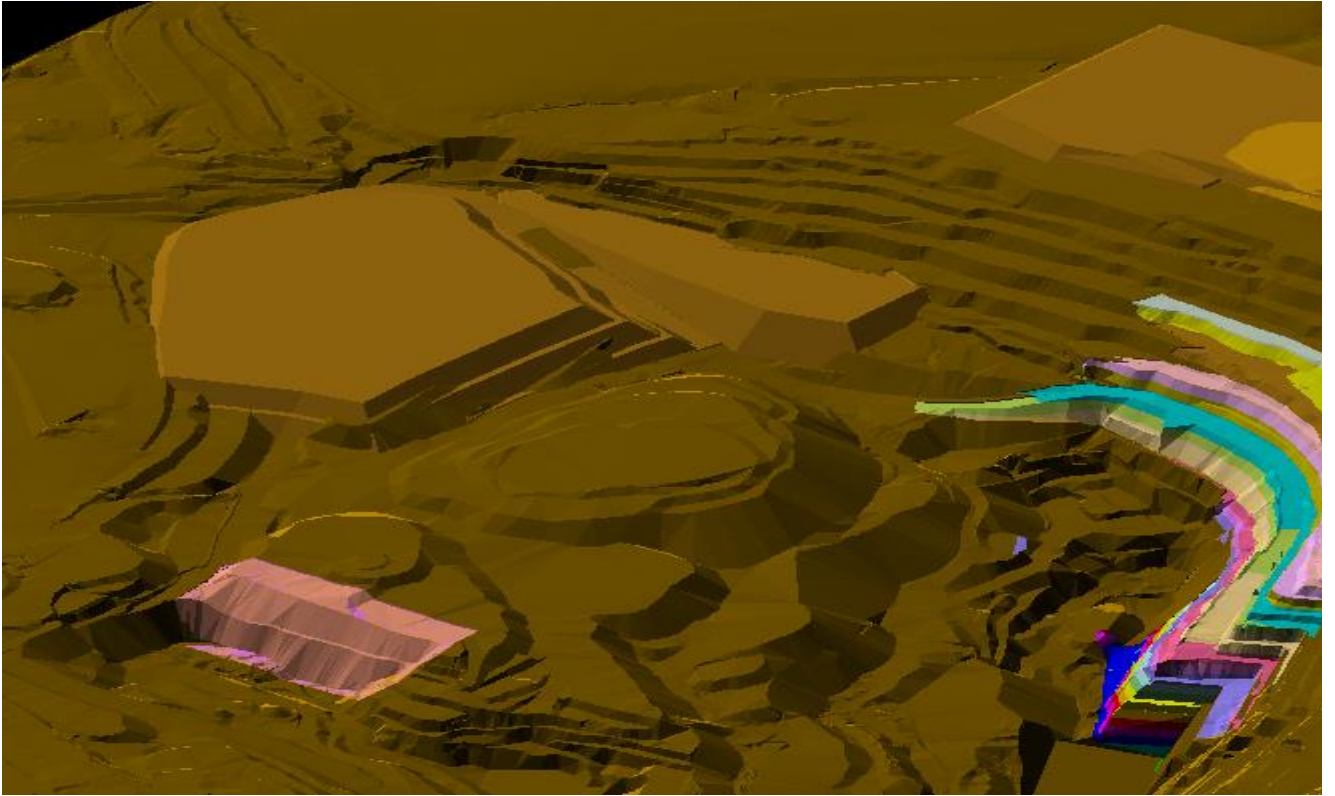
Сумын Газрын даамал Д. Болорцэцэг

Шарынгол сумын БО –ы комисст нөхөн сэргээлтийн ажлыг танилцуулж байна.

Нөхөн сэргээлтийн ажлын болон байгаль орчинд зарцуулсан зардал

№	Нөхөн сэргээлтийн ажлын төрөл	Ажлын хэмжээ	Зардал
1	Уурхайн суларсан орон зайд гадаад дотоод овоолгоор	4.8 сая м3 хөрс	Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааны зардалд
2	Техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай - зүүн жигүүр	26.1 га 4.0 сая м3 хөрс	45.0 сая.төг
3	Ус, Агаар, Хөрсний шинжилгээ	3 удаа 3-4 цэгээс тус тусын дээж авсан	2.0 сая төг
4	Уурхайн ойр орчмыг зүлэгжүүлэх	0.7 га олон нас ургама тарьсан	1.5 сая
	НИЙТ		48.5 сая/төг

Дүйцүүлэн хамгаалах чиглэлээр хийгдсэн ажил

Уурхайн зүүн урд хэсэгт хуучин овоолгүүдыг түрж тэгшлэх хэлбэршүүлсэн. Мөн уурхайн захиргаа, төв пост орчимд шимт хөрсөөр хучилт хийж, олон наст үр /согоовор/ тарьсан. Нийт 1.0 га талбай, 1200 м³ шимт хөрсөөр хучилт хийсэн.

IV.3 Хөрсний бохирдлоос хамгаалах сэргийлэх чиглэлээр

Үйлдвэрийн талбайд тогтмол цэвэрлэгээ хийх, мод бут тарих, хөрсийг хамгаалах, бохирдлыг багасгах ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн. Компанийн эзэмшлийн талбай болон сумын хуваарьт зам талбайд тусгай хуваарийн дагуу хариуцаж авсан хэсгүүдээ нэгжийн ажилтануудын хүчээр цэвэрлэж, гүйцэтгэлийг тайлагнаж ажилласан.

Жилдээ 2, 3 удаа хавар намрын улиралд Шарын голын 2 талын эргийг Шарын гол ХК -ийн нийт ажилчдын хүчээр цэвэрлэж хэвшсэн.

2022 онд сумын Засаг даргын захирамжийн дагуу Шарын голын 2 талын эргийг уурхайн ажилчид цэвэрлэх ажил хийж байна.

Шарын голын 2 талын эргийг уурхайн ажилчид цэвэрлэх ажил хийж байна.

Голын эргийг жилд 2 удаа цэвэрлэж байна

IV.4 Усны сан бүхий эрүүл ахуйн бүсийг хамгаалах

Гол мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газарт ашигт малтмал хайх, ашиглахыг хориглох 2 сайдын хамтарсан тогтоолын дагуу 2018 оны 8 дугаар сарын 29 -ний өдөр “Олборлолт явуулж эхэлсэн, тусгай зөвшөөрөл бүхий талбайд холбогдох арга хэмжээ авах, нөхөн сэргээх үйл ажиллагааны гэрээ” –г БОАЖЯ, Дархан-Уул аймгийн Засаг дарга, АМГТГ, МХЕГ, “Шарын гол” ХК таван талт гэрээ хийж MV-001498 тоот талбайгаас 59 га газар хасалт хийж 1767.19 га болж өөрчлөлт орж эрх бүхий байгууллагаар шав тэмдэг байрлуулсан. Жил бүр шав тэмдэг болон Усан сан бүхий хамгаалалтын бүсэд сумын байгаль орчны байцаагч, ХЕГСГЗахиргааны мэргэжилтнүүдтэй хамтран үзлэг хийж ажиллалаа.

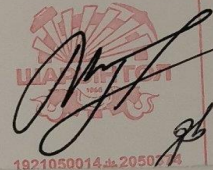
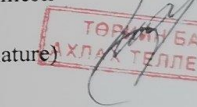

. Усан сан бүхий хамгаалалтын бүс болон шав тэмдэг шалгаж буй

IV.5 Химийн бодисын эрсдэлийн менежмент

Уурхайн үйл ажиллагааны явцад хөрсийг нефтийн бүтээгдэхүүнээр (шатахуун, түлш) бохирдуулахгүй байхад онцгой анхаарах, түүний дотор түлшний агуулах орчим аюулгүй ажиллагааны дүрмийг чанд сахин ажиллаж байна. Мөн техникүүд сар болгон тосолгоо үйлчилгээ хийлгэдэг, түүнээс гарсан тос масло, аюултай шингэн бодисуудыг хадгалах агуулахыг 2014 онд барьж ашиглаж байна.

Төлбөрийн даалгавар № 345
2022.02.23

Авагчийн/Payer's:	Шарын гол ХК	Дансны № (Acc.Num.)	Дүн (Amount)
Нэрийн нэр/bank	ТӨРИЙН БАНК	141500018641	
Эзэн авагчийн/Payee's:	ТӨРИЙН САН	Дансны № (Acc.Num.)	200,000,000.00
Нэрийн нэр/bank	Нэхэмжлэхийн код	1210403387024	
Мөнгөний дүн үсгээр: (Amount in words)	Хоёр зуун сая төгрөг		Мөнгөний нэгж ₮
Зориулалт: (Purpose)	АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч		
Тамга/stamp	банкинд гүйлгээ хийсэн		
дарга (director) нягтлан бодогч	 (Bank Officer's signature)		
	2022 Он 02 сар 23 өдөр		

Төлбөрийн даалгавар № 459
2022.03.09

Авагчийн/Payer's:	Шарын гол ХК	Дансны № (Acc.Num.)	Дүн (Amount)
Нэрийн нэр/bank	Төрийн банк	141500018641	
Эзэн авагчийн/Payee's:	Төрийн сан	Дансны № (Acc.Num.)	43,164,548.98
Нэрийн нэр/bank	Нэхэмжлэхийн код	1210403387024	
Мөнгөний дүн үсгээр: (Amount in words)	Дөчин гурван сая нэг зуун жаран дөрвөн мянга таван зуун дөчин найман төгрөг ерэн найман мөнгө		Мөнгөний нэгж ₮
Зориулалт: (Purpose)	АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч		
Тамга/stamp	банкинд гүйлгээ хийсэн		
дарга (director) нягтлан бодогч	 (Bank Officer's signature)		
	2022 Он 3 сар 09 өдөр		

Төлбөрийн даалгавар №
2022.03.09

462

Төлбөрийн авгагчийн/Payer's:	Шарын гол ХК	Дансны № (Acc.Num.)	Дүн (Amount)
Төлбөрийн авгагчийн/Payer's:	Төрийн банк	141500018641	
Төлбөрийн авгагчийн/Payee's:	Төрийн сан	Дансны № (Acc.Num.)	203,381,941.63
Төлбөрийн авгагчийн/Payee's:	Нэхэмжлэхийн код	1220201698654	
Төлбөрийн дүн үсгээр: (Amount in words)	Хоёр зуун гурван сая гурван зуун наян нэгэн мянга есөн зуун дөчин нэгэн төгрөг жаран гурван мөнгө		Мөнгөний нэгж ₮
Төлбөрийн зориулалт:	АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч		

дарга
(director)
нягтлан бодогч

банкинд гүйлгээ хийсэн

(Bank Officer's signature)

2022 Он 03 сар 09 өдөр

Төлбөрийн даалгавар №
2022.03.09

460

Төлбөрийн авгагчийн/Payer's:	Шарын гол ХК	Дансны № (Acc.Num.)	Дүн (Amount)
Төлбөрийн авгагчийн/Payer's:	Төрийн банк	141500018641	
Төлбөрийн авгагчийн/Payee's:	Төрийн сан	Дансны № (Acc.Num.)	242,279,219.97
Төлбөрийн авгагчийн/Payee's:	Нэхэмжлэхийн код	1210702835699	
Төлбөрийн дүн үсгээр: (Amount in words)	Хоёр зуун дөчин хоёр сая хоёр зуун далан есөн мянга хоёр зуун арван есөн төгрөг ерэн долоон мөнгө		Мөнгөний нэгж ₮
Төлбөрийн зориулалт:	АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч		

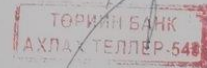
дарга
(director)
нягтлан бодогч

банкинд гүйлгээ хийсэн

(Bank Officer's signature)

2022 Он 03 сар 09 өдөр

IV.6 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Агаар орчны бохирдлын хяналт

- 1) Хяналт шинжилгээ явуулах үзүүлэлт: Агаар дахь CO₂, NO₂, SO₂, O₂, ийн болон цацраг идэвхийн агууламжийг тодорхойлох
- 2) Хяналт шинжилгээний төрөл хэлбэр: Сорьц авч шинжилгээ хийх.
- 3) Байршил: Уурхайн болон Шарын гол сумын төв орчимд
- 4) Хяналт шинжилгээг явуулах хугацаа: Мэргэжлийн байгууллагатай тохиролцож жилд хоёр удаа хяналт шинжилгээ хийлгэж байх
- 5) Хот суурин газрын агаарын чанарын журам: Агаарын мандлын сорьц авахад тавих ерөнхий шаардлага
- 6) Тоног төхөөрөмж: Агаарын цацраг идэвх судлах багаж (тайлагнал хүснэгтээр)
- 7) Хяналт шинжилгээний бүртгэл тайлан хийх, батлагдсан маягтын дагуу судалгаа гаргах

Хяналт шинжилгээний ажлын үр дүнг жил бүрийн 12 -р сарын 15 -нд багтааж БОАЖЯам, Орон нутгийн захиргаанд тайлагнаж, Дархан – Уул аймгийн Цаг уур Орчны хяналт шинжилгээний албаар шинжилгээ хийлгэж ажиллалаа.

Шарынгол сумын агаарын чанарын тойм

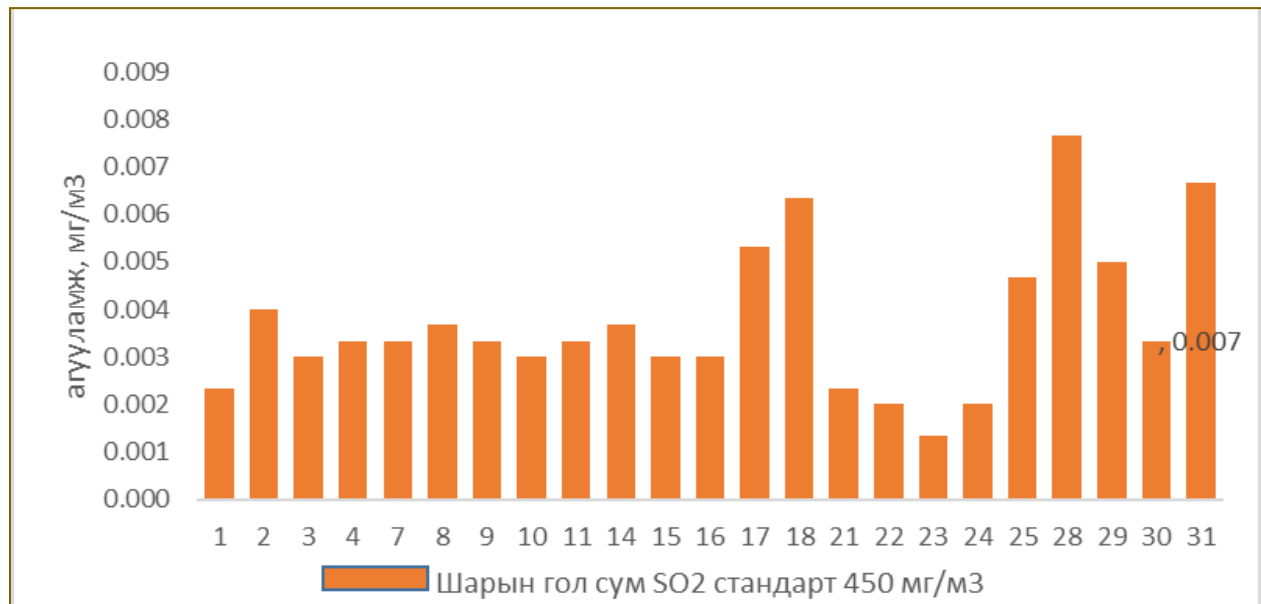
2022 оны 10 дугаар сарын 01-31-ний өдрийн Шарын гол сумын агаарын чанар тодорхойлсон үзүүлэлтүүдээс түгээмэл бохирдуулагч хүхэрлэг хий /SO₂/, азотын давхар исэл /NO₂/-ийн агууламж гадаад орчны агаарын чанарын MNS4585:2016 стандарттай харьцуулахад нэг удаагийн сорьцын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс давсан тохиолдолгүй.

Хүснэгт 3. Агаарын чанарын дүн

№	Агаар бохирдлын үзүүлэлтүүд	Шарын гол сум	
1	Хүхэрлэг хий /SO ₂ /, мг/м ³	Дундаж	0.004
		Хамгийн их	0.013

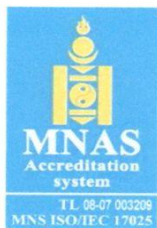
2	Азотын давхар исэл/NO ₂ /, мг/м ³	Дундаж	0.016
		Хамгийн их	0.042

Шарын гол суманд агаар дахь хүхэрлэг хий /SO₂/, азотын давхар исэл /NO₂/-ийн агууламж өмнөх сарын орчим байсан.

Зураг 27. Шарын гол сумын агаар дахь хүхэрлэг хийн агууламж 10 дугаар сарын дундаж

ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН
УС ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ

Дархан сум, 5 дугаар баг, УЦУОШТ-ийн байр
Утас: 7037-3783, 70374161
E-mail: info@darkhan-uul.namem.gov.mn

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ТАЙЛАН

Дугаар он/№ : 2022/2-34
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "ШАРЫН ГОЛ" ХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Э.Сайнзаяа, БОШЛ-ийн ерөнхий инженер
: Г.Анхмаа, БОШЛ-ийн инженер
Сорьцын тоо, төрөл : 2 цэг, усны химийн шинжилгээ
Сорьц авсан огноо : 2022.10.31
Шинжилсэн огноо : 2022.11.01-05
Хуудасны тоо : 2/3

№	Шинжилгээний аргачлал	Усны химийн шинжилгээний үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	MNS 4586:98 ЗДХ	Усны дээж авсан цэг	
					21001e	21002e
1	MNS1097:1970	Ca ⁺ /кальци/	мг/л		76.2	97.4
2	MNS1097:1970	Mg ⁺ /магни/	мг/л		38.8	46.2
3	MNS1097:1970	Na ⁺ +K ⁺ /натри К/	мг/л		87.8	213.8
4	MNS1097:1970	HCO ₃ ⁻ /гидрокарбонат/	мг/л		390.5	663.9
5	MNS 6271:2011	SO ₄ ⁻ /сульфат/	мг/л	100.0	171.2	272.9
6	MNS4424:2005	Cl ⁻ /хлорид/	мг/л	300.0	19.1	23.0
7	MNS1097:1970	Нийт эрдэсжилт	мг/л		783.6	1317.2
8	MNSISO6059:2005	Нийт хатуулаг	мг-экв/л		6.99	8.66
9	MNS ISO11923:2001	Жинлэгдэгч бодис	мг/л		19.1	24.4
10	MN ISO 8467:1999	NH ₄ /аммони/	мгN/л	0.5	0.26	0.80
11	MNS7150-1:2006	NO ₂ /нитрит/	мгN/л	0.02	0.009	0.050
12	MNSISO7890:2001	NO ₃ /нитрат/	мгN/л	9.0	0.12	1.88
13	MN ISO 6878:2001	Рэрд /ортофосфат/	мгP/л	0.1	0.049	0.025
14	MNS 6272:2011	F /фтор/	мг/л	1.5	0.97	0.72
15	MNS 4430:2005	Fe /төмөр/	мг/л		0.14	0.08
16	MNSISO10523:2001	РН /усны орчин/		6.5-8.5	7.42	6.89
17	MNSISO7888:1999	ЕС /ЦДЧ/	µS/cm		820.0	1457.0
18	MNSISO11083:2001	Cr-VI /6 валентат хром/	мг/л	0.01	илрээгүй	илрээгүй
19	MNSISO8467:1999	Перманганатын исэлдэх чанар	мг/л	10.0	3.3	1.8

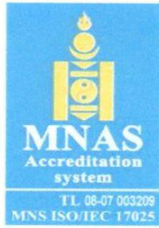
Тайлбар: Товчилсон үг: ЗДХ- Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ
ЦДЧ- Цахилгаан дамжуулах чанар
Дээжийн код: 21001e - Буянт алтны уурхайн шүүрэлтийн ус
21002e – Нүүрсний уурхайн шүүрэлтийн ус

ШИНЖИЛГЭЭ ГҮЙЦЭТГЭСЭН:
БОШЛ-ИЙН ИНЖЕНЕР
ХЯНАСАН:
БОШЛ-ИЙН ЕРӨНХИЙ ИНЖЕНЕР
БАТАЛГААЖУУЛСАН:
УОШХ-ИЙН ДАРГА

Ц.ОЮУНЧУЛУУН
Э.САЙНЗАЯА
М.АЛИМАА

Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна

ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН
УС ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ

Дархан сум, 5 дугаар баг, УЦУОШТ-ийн байр
Утас: 7037-3783, 70374161
E-mail: info@darkhan-uul.namem.gov.mn

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ТАЙЛАН

Дугаар он/№ : 2022/1-59
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : “ШАРЫН ГОЛ” ХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Э.Сайнзаяа, БОШЛ-ийн ерөнхий инженер,
Г.Анхмаа, БОШЛ-ийн инженер
Сорьцын тоо, төрөл : 2 цэг, агаарын бохирдлын шинжилгээ
Сорьц авсан огноо : 2022.10.31
Шинжилсэн огноо : 2022.11.01
Хуудасны тоо : 1/3

№	Шинжилгээний аргачлал	Агаарын шинжилгээний үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	MNS 4585:2016 1 удаагийн сорьцын ХА	20 минутын сорьцын дундаж агууламж /давтамж З/	
					11001з	11002з
1	MNS 0017-2-5-12:2021	Хүхэрлэг хий /SO ₂ /	мкг/м ³	450	16	10
2	MNS 0017-2-5-11:2021	Азотын давхар исэл /NO ₂ /	мкг/м ³	200	35	20
3	MNS4048-88	Нийт тоос /20 мин/	мкг/м ³	500	428	314

Товчилсон үг: ХА-хүлцэх агууламж
Сорьцын код: 11002з- Нүүрсний уурхайн орчин
11001з- Буянт алтны уурхайн орчин

Тайлбар:

1. Тухайн сорьц авах, хэмжилт хийх хугацааны цаг агаарын нөхцлийн хувьд агаарын чийгшил 54%, агаарын температур 0.7 градус дулаан, хойдын, зүүн хойноос 4м/с хурдтай байсан.
2. Агаар дахь хүхэрлэг хий, азотын давхар исэл, нийт тоосны агууламж агаарын чанарын MNS4585:2016 стандартын 1 удаагийн сорьцын ХА-аас давсан бохирдолгүй.

ШИНЖИЛГЭЭ ГҮЙЦЭТГЭСЭН:

БОШЛ-ИЙН АГААРЫН ТЕХНИКЧ

ХЯНАСАН:

БОШЛ-ИЙН ЕРӨНХИЙ ИНЖЕНЕР

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

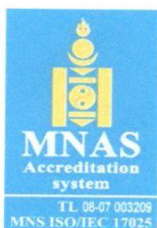
УОШХ-ИЙН ДАРГА

А.УНДРАЛ

Э.САЙНЗАЯА

М.АЛИМАА

Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна

ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН
УС ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ

Дархан сум, 5 дугаар баг, УЦУОШТ-ийн байр
Утас: 7037-3783, 70374161
E-mail: info@darkhan-uul.namem.gov.mn

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ТАЙЛАН

Дугаар он/№ : 2022/3-51
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : “ШАРЫН ГОЛ” ХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Э.Сайнзаяа, БОШЛ-ийн ерөнхий инженер,
Г.Анхмаа, БОШЛ-ийн инженер
Сорьцын тоо, төрөл : 2 цэг, хөрсний агрохимийн шинжилгээ
Сорьц авсан огноо : 2022.10.31
Шинжилсэн огноо : 2022.11.01
Хуудасны тоо : 3/3

№	Шинжилгээний аргын стандарт	Хөрсний химийн шинжилгээний үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	MNS 3297:2019 ЗДХ	31001ж
1	MNS3310:91	Хөрсний ялзмаг	%		1.20
2		Нитрат, NO ₃	мг/кг	130	2.31
3		Сульфат, SO ₄	мг/кг	160	26.4
4		Аммоний, NH ₄	мг/кг		27.6
5		РН			7.58
6		ЕС	µS/cm		161.4
7	ОХУ.БО-ны НББ16.1.41-04	Хөрсний химийн шинжилгээний үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	MNS 5850:2018 ЗДХ	31002ж
		Хөрсөн дэх нефтийн бүтээгдэхүүн	г/кг	2.0	1.10

Товчилсон үг: ЗДХ - зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ
Дээжийн код: 31001ж – Буянт алтны уурхайн орчны хөрс
31002ж - Нүүрсний уурхайн ШТС

Тайлбар:

- Хөрсний сорьц авсан арга: Диагоналийн арга
- Хот, суурин газрын хөрсний эрүүл ахуйн аюулгүйн үзүүлэлт, бохирдлыг үнэлэх MNS3297:2019 стандарт дахь хөрсний эрүүл ахуйн шаардлагын химийн үзүүлэлтээр нитрат /NO₃/, сульфат /SO₄/-ын агууламж зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс давсан бохирдолгүй.

ШИНЖИЛГЭЭ ГҮЙЦЭТГЭСЭН:
БОШЛ-ИЙН ИНЖЕНЕР
ХЯНАСАН:
БОШЛ-ИЙН ЕРӨНХИЙ ИНЖЕНЕР
БАТАЛГААЖУУЛСАН:
УОШХ-ИЙН ДАРГА

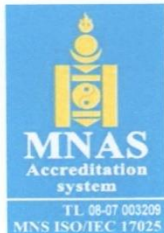
Г.АНХМАА

Э.САЙНЗАЯА

М.АЛИМАА

Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна

ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН
УС ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ

Дархан сум, 5 дугаар баг, УЦУОШТ-ийн байр
Утас: 7037-3783, 70374161
E-mail: info@darkhan-uul.namem.gov.mn

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ТАЙЛАН

Дугаар он/№ : 2022/3-33
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : “ШАРЫН ГОЛ” ХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Э.Сайнзаяа, БОШЛ-ийн ерөнхий инженер,
Г.Анхмаа, БОШЛ-ийн инженер
Сорьцын тоо, төрөл : 3цэг, Хөрсний химийн шинжилгээ
Сорьц авсан огноо : 2022.07.27
Сорьц хүлээн авсан огноо : 2022.07.28
Хуудасны тоо : 3/3

№	Шинжилгээний аргын стандарт	Хөрсний химийн шинжилгээний үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	MNS 3297:2019 ЗДХ	30701г	30702г
1	MNS3310:91	Хөрсний ялзмаг	%		1.16	2.35
2		Нитрат, NO ₃	мг/кг	130	17.1	10.5
3		Сульфат, SO ₄	мг/кг	160	154.2	113.8
4		Аммони, NH ₄	мг/кг		15.3	25.7
5		РН			7.10	8.22
6		ЕС		µS/cm		2930.0
7	ОХУ.БО-ны НББ16.1.41-04	Хөрсний химийн шинжилгээний үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	MNS 5850:2018 ЗДХ	30703г	
		Хөрсөн дэх нефтийн бүтээгдэхүүн	г/кг	2.0	1.40	

Товчилсон үг: ЗДХ - зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ
Тайлбар: 30701г –Уурхайн карьерийн хөрс
30702г – Буянт алтны уурхайн хөрс
30703г –ШТС

Хөрсний сорьц авсан арга: Диагоналийн арга
Хот, суурин газрын хөрсний эрүүл ахуйн аюулгүйн үзүүлэлт, бохирдлыг үнэлэх MNS3297:2019 стандарт дахь хөрсний эрүүл ахуйн шаардлагын химийн үзүүлэлтээр нитрат /NO₃/, сульфат /SO₄/-ын агууламж зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс давсан бохирдолгүй.

ШИНЖИЛГЭЭ ГҮЙЦЭТГЭСЭН:
БОШЛ-ИЙН ИНЖЕНЕР
ХЯНАСАН:
БОШЛ-ИЙН ЕРӨНХИЙ ИНЖЕНЕР
БАТАЛГААЖУУЛСАН:
УОШХ-ИЙН ДАРГА

Г.АНХМАА
Э.САЙНЗАЯА
М.АЛИМАА

Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна

1000000090

ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН
УС ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ

Дархан сум, 5 дугаар баг, УЦУОШТ-ийн байр
Утас: 7037-3783, 70374161
E-mail: info@darkhan-uul.namem.gov.mn

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ТАЙЛАН

Дугаар он/№ : 2022/2-17
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : “ШАРЫН ГОЛ” ХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Э.Сайнзаяа, Г.Анхмаа БОШЛ-ийн инженер
Сорьцын тоо, төрөл : 4 цэг, усны химийн шинжилгээ
Сорьц авсан огноо : 2022.07.27
Шинжилсэн огноо : 2022.07.27-08.02
Хуудасны тоо : 2/3

№	Шинжилгээний аргачлал	Усны химийн шинжилгээний үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	MNS 4586:98 ЗДХ	Усны дээж авсан цэг			
					207016	207026	207036	207046
1	MNS1097:1970	Ca ⁺ /кальци/	мг/л		74.5	131.1	131.1	79.2
2	MNS1097:1970	Mg ⁺ /магни/	мг/л		28.7	53.5	59.1	59.2
3	MNS1097:1970	Na ⁺ +K ⁺ /натри К/	мг/л		48.0	74.0	53.5	239.8
4	MNS1097:1970	HCO ₃ ⁻ /гидрокарбонат/	мг/л		383.2	419.8	434.4	634.6
5	MNS 6271:2011	SO ₄ ⁻ /сульфат/	мг/л	100.0	70.5	302.7	276.9	353.6
6	MNS4424:2005	Cl ⁻ /хлорид/	мг/л	300.0	8.9	25.5	23.0	23.0
7	MNS1097:1970	Нийт эрдэсжилт	мг/л		613.8	1006.6	978.0	1389.4
8	MNSISO6059:2005	Нийт хатуулаг	мг-экв/л		6.08	10.94	11.40	8.82
9	MNS ISO11923:2001	Жинлэгдэгч бодис	мг/л		36.4	59.5	7.3	23.4
10	MN ISO 8467:1999	NH ₄ /аммони/	мгN/л	0.5	0.05	0.19	0.24	0.47
11	MNS7150-1:2006	NO ₂ /нитрит/	мгN/л	0.02	0.034	0.003	0.007	0.028
12	MNSISO7890:2001	NO ₃ /нитрат/	мгN/л	9.0	0.05	0.05	0.25	1.82
13	MN ISO 6878:2001	Рэрд /ортофосфат/	мгP/л	0.1	0.003	0.011	0.016	0.016
14	MNS 6272:2011	F /фтор/	мг/л	1.5	0.57	0.95	0.42	0.54
15	MNS 4430:2005	Fe /төмөр/	мг/л		0.03	0.01	0.01	0.01
16	MNSISO10523:2001	PH /усны орчин/		6.5-8.5	7.23	7.71	6.86	6.96
17	MNSISO7888:1999	ЕС /ЦДЧ/	μS/cm		701.0	1193.0	1252.0	1678.0
18	MNSISO11083:2001	Cr-VI /6 валентат хром/	мг/л	0.01	илрээгүй	илрээгүй	илрээгүй	илрээгүй
19	MNSISO8467:1999	Перманганатын исэлдэх чанар	мг/л	10.0	4.6	2.9	1.7	2.0

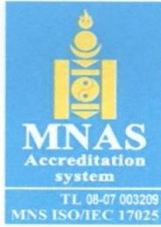
Тайлбар: Товчилсон үг: ЗДХ- Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ
ЦДЧ- Цахилгаан дамжуулах чанар
Дээжийн код: 207016 – Алт №1
207026 - Буянт алтны уурхай
207036 –Нүүрсний уурхай
207046 - Уурхайн шүүрэлтийн ус

ШИНЖИЛГЭЭ ГҮЙЦЭТГЭСЭН:
БОШЛ-ИЙН ИНЖЕНЕР
ХЯНАСАН:
БОШЛ-ИЙН ЕРӨНХИЙ ИНЖЕНЕР
БАТАЛГААЖУУЛСАН:
УОШХ-ИЙН ДАРГА

Ц.ОЮУНЧУЛУУН
Э.САЙНЗАЯА
М.АЛИМАА

Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна

000000089

ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН
УС ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ

Дархан сум. 5 дугаар баг. УЦУОШТ-ийн байр
Утас: 7037-3783, 70374161
E-mail: info@darkhan-uul.namem.gov.mn

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ТАЙЛАН

Дугаар он/№ : 2022/1-33
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : “ШАРЫН ГОЛ” ХХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Э.Сайнзаяа, БОШЛ-ийн ерөнхий инженер,
Г.Анхмаа, БОШЛ-ийн инженер
Сорьцын тоо, төрөл : 3 цэг, агаарын бохирдлын шинжилгээ
Сорьц авсан огноо : 2022.07.27
Шинжилсэн огноо : 2022.07.28
Хуудасны тоо : 1/3

№	Шинжилгээний аргачлал	Агаарын шинжилгээний үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	MNS4585: 2016 1 удаагийн сорьцын ХА	Хэмжилт хийсэн цэг		
					10701д	10702д	10703д
1	MNS 0017-2-5-12:2021	Хүхэрлэг хий /SO ₂ /	мкг/м ³	450	14	12	12
2	MNS 0017-2-5-11:2021	Азотын давхар исэл /NO ₂ /	мкг/м ³	200	41	44	47
3	MNS4048-88	Нийт тоосонцор /20 мин/	мкг/м ³	500	381	352	386

Товчилсон үг: ХА-хүлцэх агууламж
Сорьцын код: 10701д- Буянт алтны уурхайн орчин
10702д- ШТС-ын орчин
10703д- Гүний уурхайн орчин

Тайлбар:

- Тухайн сорьц авах, хэмжилт хийх хугацааны цаг агаарын нөхцлийн хувьд агаарын чийгшил 48%, агаарын температур 16.3 градус дулаан, баруун хойноос 2 м/с хурдтай байсан.
- Агаар дахь азотын давхар исэл /NO₂/, хүхэрлэг хий /SO₂/, нийт тоосонцрын агууламж MNS4585:2016 стандарт дахь 1 удаагийн сорьцын ХА-аас давсан давсан бохирдолгүй.

ШИНЖИЛГЭЭ ГҮЙЦЭТГЭСЭН:
БОШЛ-ИЙН АГААРЫН ТЕХНИКЧ *А.Ундраа* А.УНДРАЛ
ХЯНАСАН:
БОШЛ-ИЙН ЕРӨНХИЙ ИНЖЕНЕР *Э.Сайнзаяа* Э.САЙНЗАЯА
БАТАЛГААЖУУЛСАН:
УОШХ-ИЙН ДАРГА *М.Алимаа* М.АЛИМАА

Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна

0000000088

Агаарын бохирдлын шинжилгээ

Усны бохирдлын хяналт

- 1) Хяналт шинжилгээ явуулах үзүүлэлт. Нефтийн бүтээгдэхүүн, органик, бүх бодис, бүх төрлийн азотын нэгдэл, уран хүхэр, гэдэсний савханцрын хэмжээ
- 2) Хяналт шинжилгээний төрөл хэлбэр: Усны дээж авч шинжилгээ хийх
- 3) Гүний усны урсцын доод талд ажиглалтын цооногоос, уурхайн уснаас, харин голын уснаас дээж авахдаа дээд ба доод цэгүүдээс
- 4) Хяналт шинжилгээ явуулах хугацаа: Улиралд нэг удаа мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх
- 5) Аргачлал: Ундны усны эрүүл ахуйн шаардлага, түүнд тавих хяналт УСТ 900-92 Ахуйн зориулалттай усны төвлөрсөн хангамжийн эх булаг сонгох журам ба эрүүл ахуйн шаардлага УСТ 899-92, МОНГОЛ УЛСЫН СТАНДАРТ NNS-42888-95
- 6) Тоног төхөөрөмж: Мэргэжлийн байгууллагатай харилцан тохирсон гэрээний үндсэн дээр хийлгүүлж байх. Хяналт шинжилгээний ажлын үр дүнг жил бүрийн 12 -р сарын 15 -нд багтааж БОАЖЯам, Орон нутгийн захиргаанд тайлагнаж, Дархан – Уул аймгийн Цаг уур Орчны хяналт шинжилгээний албаар шинжилгээ хийлгэж ажиллалаа.

Шинжилгээнд сорьц авч буй байдал

Хөрсний элэгдэл бохирдол

- 1) Хяналт шинжилгээ явуулах үзүүлэлт: Уурхайн хөрсний аргохимийн үзүүлэлт, бохирдол, цацраг идэвхт элементүүд, эдэлбэр газрын ашиглалтын гэрээ, нөхөн сэргээх, хамгаалах ажлын төлөвлөгөө, тайлан бүртгэлийг жил бүр гаргах
- 2) Байршил: Уурхайн ашиглалтын болон овоолгуудын өнгөн гадаргаас
- 3) Жил бүрийн: 15/ ҮШ-15/IX
- 4) Аргачлал: Газрын төлөв байдал, чанарын хяналт баталгаа явуулах журам, мөн УСТ.12-056-91
- 5) Тоног төхөөрөмж: Мэргэжлийн байгууллагатай хийсэн гэрээний дагуу
- 6) Үр дүнгийн бүртгэл тайлангийн хүснэгт: Эрх бүхий байгууллагаас гаргасан маягтаар тайланг гаргах.

Хяналт шинжилгээний талаарх мэдээллийг тогтоосон хугацаанд БОАЖЯам болон Дархан-Уул аймгийн БОАЖГазраар хянуулж мөн орон нутгийн захиргаанд тайлагнаж байна

IV.7 Хог хаягдлын менежмент

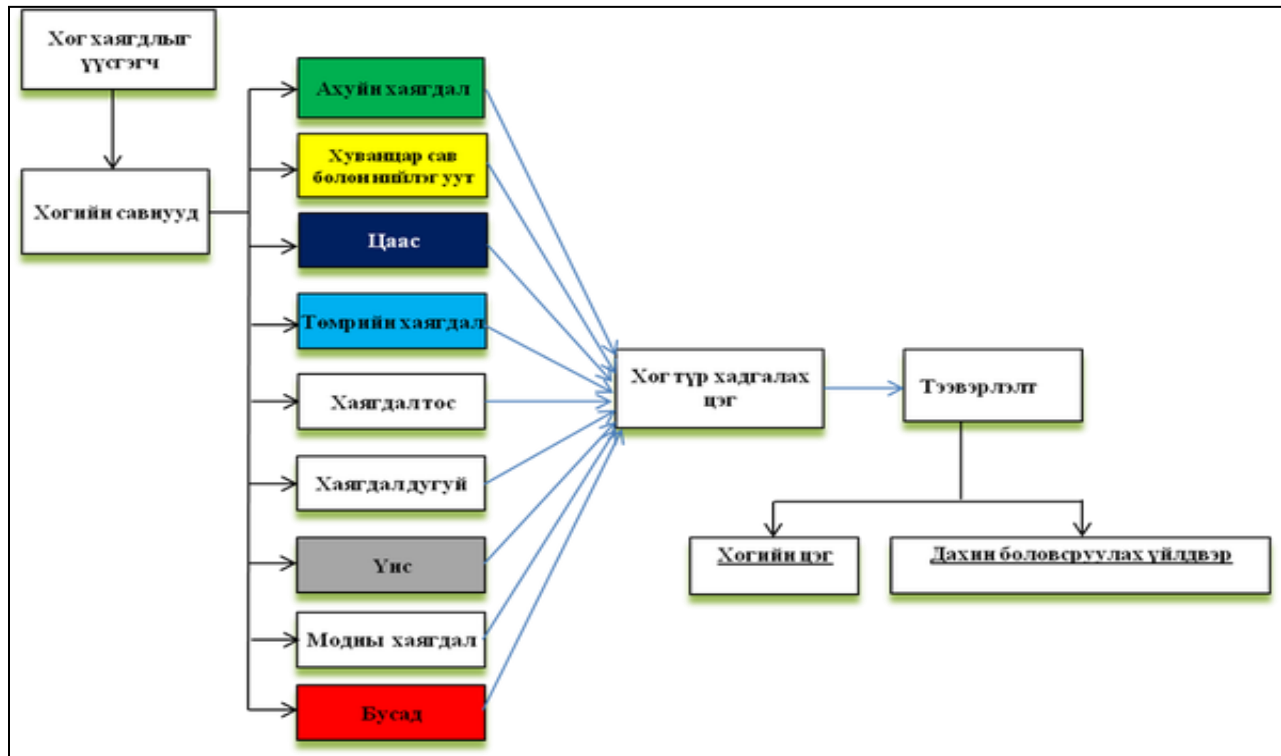
Хатуу хог хаягдлын төрөл

1. Ажлын байрууд, ажиллагсдын цайны газрын хог хаягдал

2. Төмрийн хаягдал

3. Ажлын байрууд, ажиллагсдын цайны газраас гарч буй ахуйн хог хаягдлын хэмжээ жилд дунджаар 401 м3. Ахуйн хог хаягдлыг зориулалтын хогийн бункерт хурааж, 7 хоногт 1 удаа өөрийн унаагаар ачиж зайлуулан сумын төвлөрсөн хогийн цэгт хаядаг. Механик засварын хэсэг болон үйлдвэрлэлийн үүсэлтэй металл хаягдлыг тусгай талбайд цуглуулж, тээвэрлэн борлуулдаг ба бүрэн цэвэрлэж зайлуулсан. Хатуу хог хаягдлыг тээвэрлэх зардлыг үйл ажиллагааны зардалд тусган зарцуулдаг. Мөн сумын хот тохижуулах хэсэгтэй 1 жилийн хугацаатай гэрээ хийн хамтран ажиллаж байна.

Ахуйн хог хаягдал:

. Ахуйн хог хаягдлын хадгалалт, тээвэрлэлтийн схем

Үйлдвэрлэлийн хог хаягдал:

1. “Хог хаягдал цуглуулах эрх бүхий байгууллага” хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх зөвшөөрөлтэй, мэргэжлийн болон сумын хот тохижуулахтай хамтран ажиллаж байна.

2. “Бусад хог хаягдал” гэж аливаа хогноос дахин ашиглах боломжтой хог хаягдлын хэсгийг зайлуулахад үлдсэн ахуйн хог хаягдлын хэсгийг хэлнэ. “Бусад хог хаягдал”-д аюултай хог хаягдал, барилгын хог хаягдал, цахилгаан барааны хаягдал ба эмнэлгийн хог хаягдал орохгүй болно.

3. “Эх үүсвэр дээр ангилах” гэдэг нь хог хаягдлыг үүсгэгч этгээд дахин ашиглах боломжтой болон бусад хог хаягдал, ахуйн аюултай хог хаягдал, барилгын хог хаягдал, эмнэлгийн хог хаягдал гэж энэхүү журамд заасны дагуу ангилан хаяж байна.

4. Дахин ашиглагдах боломжтой хог хаягдалд дараах хог хаягдалд ангилал хийж байна.

o Цаас сонин, сэтгүүл, дэвтэр, бичгийн цаас, төрөл бүрийн боодлын цаас, картон цаас, сүү, шүүсний тетропак савлагаа

o Хуванцар төрөл бүрийн ус, ундааны хуванцар сав, кетчуп, ургамлын тос, бие угаагч шингэн, шампунь, угаалгын шингэний хуванцар сав,

o Хөнгөн цагаан, металл, зэс, гууль төрөл бүрийн хөнгөн цагаан, металл, зэс, гууль сав

o Шил хүнсний болон ундааны төрөл бүрийн шилэн сав

o Модон эдлэлийн хаягдал

o Гялгар уут, хуванцар сав баглаа боодол

5. Бусад хог хаягдалд дараах хог хаягдлыг оруулна.

o Нүүрсний үнс

o Түргэн муудах хоол, хүнсний хаягдал

o Ариун цэврийн хэрэглэлийн хаягдал

o Дахин ашиглагдах хог хаягдлын ангилалд ороогүй бусад хог хаягдал

6. Ахуйн аюултай хог хаягдал гэдэг нь айл өрхөд үүссэн, нийтийн эрүүл мэнд, хүрээлэн буй орчинд аюул учруулж буй болон учруулах боломжтой хог хаягдлыг хэлнэ. Ахуйн аюултай хог хаягдалд дараах хог хаягдлыг хамруулна.

o Будаг, уусгагч бодис

o Өөрөө явагч тээврийн хэрэгслээс үүсэх хаягдал (ашигласан тос, масло, үл хөлдөх шингэн, дугуй)

o Мөнгөн ус агуулсан хаягдал (термометр, мөнгөн ус ашиглагдсан унтраалга-залгуурын төхөөрөмж, өдрийн гэрэл, энэ төрлийн гэрэлтүүлгийн хэрэгсэл)

o Электрон барааны хаягдал (, гар утас)

o Аэрозол буюу шүршигч савтай бүтээгдэхүүний хаягдал (пропан цилиндр)

o Түлэгч, идэмхий бодисууд (цэвэрлэгээний бодис)

- o Хөргөгч бодис агуулсан гэр ахуйн бараа
- o Зарим тусгай батарей (литиум, никель кадмум, электрон цагны зай) Тус тус ангилал хийж сумын хот тохижуулахтай гэрээ хийн ажиллаж байна. Мөн хог хаягдлын дэвтэр гарган өдөр бүр бүртгэл хийж байна.

V. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТАЛААРХ ДҮГНЭЛТ

Байгаль орчин хамгаалах талаар мэдээлэл түгээх, ажилчдын дунд сургалт явуулах чиглэлээр өнгөрсөн хугацаанд нэлээд ажлыг зохион байгуулсан бөгөөд 2021 онд уг ажлыг үргэлжлүүлэн хийнэ.

Дархан-Уул аймгийн МХГ-ын БО –ы улсын байцаагч албан ажлын чиглэлээр байнгын холбоотой ажилладаг бөгөөд цаг тухайд нь шаардлагатай зөвлөгөөг авдаг. Шарын гол сумын БО -ы улсын байцаагч байнгын хяналт тавин ажилладаг.

Мөн Дархан – Уул аймгийн Цаг уур орчны хяналт шинжилгээний албаар ШТС, Гүний уурхайн ус шүүрүүлж буй труба, Шарын голын доод, дээд 2 цэгээс дээж аван улирал бүр шинжилгээнд өгч, хянаж ажилладаг.

Үүсч болох аюулаас хамгаалах, ослын үед авах арга хэмжээний талаар тус компани нь иж бүрэн төлөвлөгөө боловсруулан ажилладаг бөгөөд уг аваар устгах төлөвлөгөөний хүрээнд Сумын засаг даргын тамгын газар, Онцгой байдлын алба, Цагдаагийн тасаг, Эрүүл мэндийн төв, ЦХКомпанитай анхан шатны мэдээлэл солилцох цаашлаад УМХГ, Дархан-Уул аймгийн Байгаль орчны газар зэрэг төрийн байгууллагатай мэдээлэл солилцон ажиллаж ирсэн.

Осол аваар түүнийг устгах үед ажиллах албан тушаалтны эрх, үүргийг онцгойлон тусгаж өгсөн бөгөөд ослын үед ажиллах материаллаг бааз, хэрхэн ажиллах талаарх чиглэл, арга замуудыг мөн тодорхойлсон.

2022 онд техникийн нөхөн сэргээлтийг нүүрсний уурхайн ухаш болох 26.1 га талбайд нөхөн дүүргэлтийн ажил хийгдсэн. Дүйцүүлэн хамгаалах ажилд 12.2 талбайг овоолгуудыг хэлбэршүүлж, захиргаа, төв постын орчмын га талбайд шимт хөрс дэвсэж, олон наст ургамал, мод тарьсан.

Тэрбум модны хүрээнд хэрэгжүүлсэн ажил

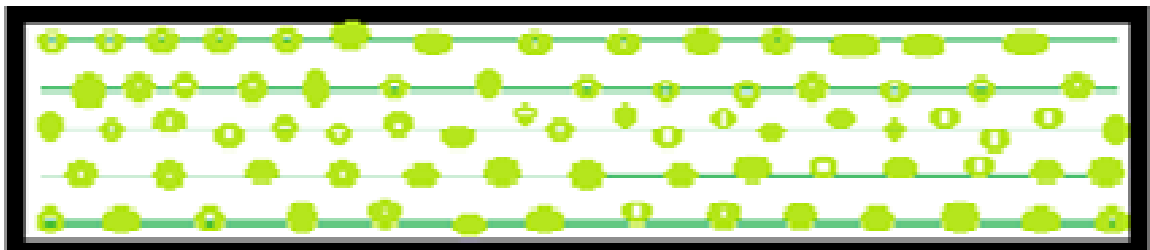
Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөнийг дэмжиж 5000 ш мод тарихаар төлөвлөсөн талбайнууд Ногоон өнгөөр дугуйлсан Шаазгайтын гол болон Шарын гол хоёрын голд тарьсан.

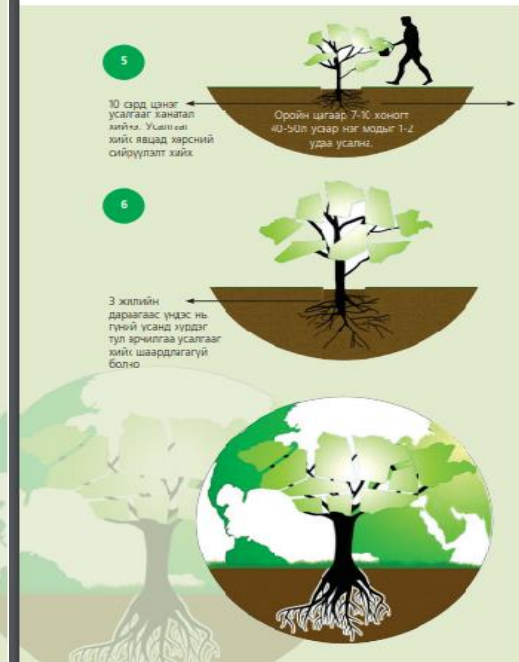
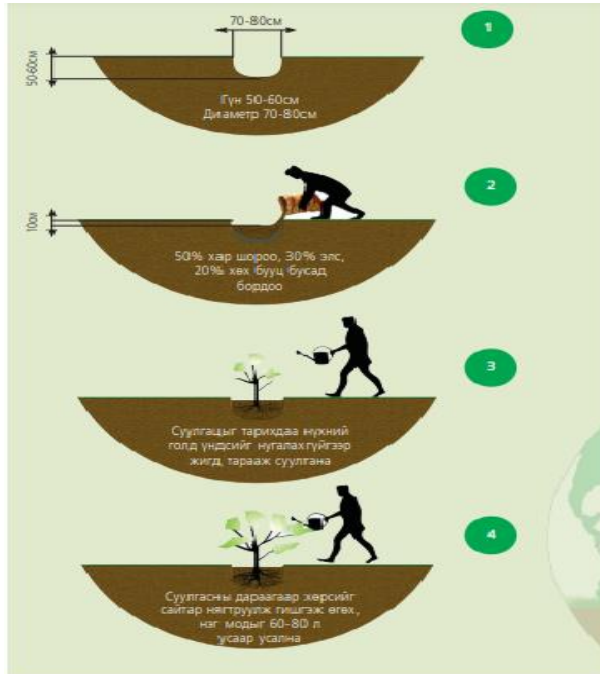

Шаазгайтын гол Шарын голын эрэг дагуу бургас мод тарина. Бургас мод тарих давуу тал нь голын урсацыг нэмэгдүүлэх мөн хөрсний чийг хадгалах, намаг татам газар тарихад маш тохиромжтой мод юм.

Тарих бургасын мод /бэлдэцийг/ Дархан Уул аймгийн Хонгор суманд үйл ажиллагаа явуулдаг мод үржүүлгийн газраас худалдан авах /Домогт Шарын гол ХК /- тай хамтран ажиллаасан.

- 5000 ширхэг бургасыг 2 га талбайд тарьж ургуулж байна.
- Шаазгайтын гол дагуу Шарын голын дагуу тарьсан

Өглөө усаахад
өдрийн турш
усална усаа, баг,
дээр нь өөрийн
чийгээ алддаг
тул эвхэн орой
усална.

Нийт 5000 модны 500 хайлаас, 500 агч, 4000 бургас тарьсан. 5000 модны ургалтын байдал 75 хувийн ургалтай явж байна

ӨР АВЛАГА БАРАГДУУЛАХААР ТОХИРОЛЦСОН
ТУХАЙ ТЭМДЭГЛЭЛ

2022-04-30

Дархан уул аймаг.

Дархан [redacted] ЗДТГ-н (ТӨХК) дарга, Татварын хэлтсийн дарга,
ДҮТ ТӨХК, ДСЦТС ХК, ДДЦС ТӨХК-н гүйцэтгэх захирал, нар ярилцаж 2022
оны 4-р сарын өр авлагыг доорхи байдлаар барагдуулахаар харилцан

1. Төрийн сан нь ДСЦТС ТӨХК-д Дархан-Уул аймгийн төсвийн байгууллагуудын цахилгааны үнэнд 122867427,37 /Нэг зуун хорин хоёр сая найман зуун жаран долоон мянга дөрвөн зуун хорин долоон төгрөг гучин долоон мөнгө/ төлснөөр
2. ДСЦТС ТӨХК нь ДҮТ ХК-д 122867427,37 /Нэг зуун хорин хоёр сая найман зуун жаран долоон мянга дөрвөн зуун хорин долоон төгрөг гучин долоон мөнгө/ төлснөөр
3. ДҮТ К нь ДДЦС ТӨХК-д цахилгааны эрчим хүчний үнэнд 122867427,37 /Нэг зуун хорин хоёр сая найман зуун жаран долоон мянга дөрвөн зуун хорин долоон төгрөг гучин долоон мөнгө/ төлснөөр
4. ДДЦС ТӨХК-нь өөрийн ҮХХТ-т-20094432,78 /Хорин сая ерэн дөрвөн мянга дөрвөн зуун гучин дөрвөн төгрөг далан найман мөнгө/, Усны нөөцийн татварт-7293804,46 /Долоон сая хоёр зуун ерэн гурван мянга найман зуун дөрвөн төгрөг дөчин зургаан мөнгө/, Нийт- 27388237,24 төгрөг төлснөөр
5. ДДЦС ТӨХК нь нүүрсний төлбөрт тооцохоор ШГ ХК-ХХОАТ-19858433,48 /Арван есөн сая найман зуун тавин найман мянга дөрвөн зуун гучин гурван төгрөг дөчин найман мөнгө/, Газрын татварт-17895226 /Арван долоон сая найман зуун ерэн таван мянга хоёр зуун хорин зургаан төгрөг/, Усны нөөцийн татварт-57725530,65 /Тавин долоон сая долоон зуун хорин таван мянга таван зуун гучин төгрөг жаран таван мөнгө/ Нийт-95479190,13 төлснөөр
- 6.Татварын хэлтэс нь Төрийн санд 122867427,37 /Нэг зуун хорин хоёр сая найман зуун жаран долоон мянга дөрвөн зуун хорин долоон төгрөг гучин долоон мөнгө/ төлснөөр

Дархан сумын Засаг дарга

Т.Тулгаа

Татварын хэлтсийн дарга

Х.Оюунцэцэг

ДДЦС ТӨХК-н гүйцэтгэх захирал

М.Жаргалсайхан

ДҮТ ТӨХК-н Зах зээл, санхүү

Хариуцсан Дэд захирал

Ц.Өнөрмаа

ДСЦТС ХК-н гүйцэтгэх захирал

Ц.Хангай

ШГ ХК-н гүйцэтгэх захирал

Х.Уянга

Санхүү Албаны дарга, Ерөнхий нягтлан

бодогч

Б.Батхишиг

Татварын удсын байцаагч

Отгонбаяр

ДДЦС ТӨХК-н СБХ дарга

Ц.Ууганбаяр

ДҮТ ТӨХК-н Зах зээл зохицуулалтын

Албаны дарга

Г.Мөнхбат

Зах зээлийн нябо

Д.Булгамаа

ДСЦТС ХК-н ерөнхий нябо

Л.Эрдэнэсугар

ШГ ХК-н Ерөнхий нябо

Л.Эрдэнэжаргал

ӨР АВЛАГА БАРАГДУУЛАХААР ТОХИРОЛЦСОН
ТУХАЙ ТЭМДЭГЛЭЛ

Дархан уул аймаг.

2022-05-31

Дархан сумын Засаг Дарга, Татварын хэлтсийн дарга, ДДЦС ТӨХК, ШГ ХК, ДДС ТӨХК-ний гүйцэтгэх захирал нар ярилцаж 2022 он 5-р сарын /төсвийн дулааны/ өр авлагыг доорхи байдлаар барагдуулахаар харилцан тохиров.

- Үүнд:
1. Төрийн сан нь ДДС ТӨХК-д Дархан-Уул аймгийн төсвийн байгууллагуудын дулааны үнэнд 50880625,33 /Тавин сая найман зуун наян мянга зургаан зуун хорин таван төгрөг гучин гурван мөнгө/ төлснөөр
 2. ДДС ТӨХК нь ДДЦС ТӨХК-д дулааны эрчим хүчний үнэнд 50880625,33 /Тавин сая найман зуун наян мянга зургаан зуун хорин таван төгрөг гучин гурван мөнгө/ төлснөөр
 3. ДДЦС ТӨХК-нь Татварын хэлтэст өөрийн ҮХХТ-12649452,80 /Арван хоёр сая зургаан зуун дөчин есөн мянга дөрвөн зуун тавин хоёр төгрөг наян мөнгө/, Усны нөөцийн татварт-7868805,27 /Долоон сая найман зуун жаран найман мянга найман зуун таван төгрөг хорин долоон мөнгө/ Нийт-20518258,07 төгрөг төлснөөр ;
 4. ДДС ТӨХК нь нүүрсний төлбөрт тооцохоор ШГ ХК-н ХХОАТ-19239489,45 /Арван есөн сая хоёр зуун гучин есөн мянга дөрвөн зуун наян есөн төгрөг дөчин таван мөнгө/, Газрын татварт-155913 /Нэг зуун тавин таван төгрөг есөн зуун арван гурван төгрөг/, Усны нөөц ашигласны татварт-10966964,81 /Арван сая есөн зуун жаран зургаан мянга есөн зуун жаран дөрвөн төгрөг наян нэгэн мөнгө/ Нийт- 30362367,26 төгрөг Татварын хэлтэст төлснөөр
 5. Татварын хэлтэс нь Төрийн санд 50880625,33 /Тавин сая найман зуун наян мянга зургаан зуун хорин таван төгрөг гучин гурван мөнгө/ төлснөөр

Дархан сумын Засаг дарга

Т. Тулгаа

Татварын хэлтсийн дарга

Х. Оюунцэцэг

ДДЦС ТӨХК-н гүйцэтгэх захирал

М. Жаргалсайхан

ДДС ТӨХК-н гүйцэтгэх захирал

Д. Батжаргал

ШГ ХК-н гүйцэтгэх захирал

Б. Мэндсайхан

Санхүү Албаны дарга, Ерөнхий нягтлан

бодогч

Б. Батхишиг

Татварын улсын байцаагч

Л. Отгонбаяр

ДДЦС ТӨХК-н СБХ дарга

Ц. Ууганбаяр

ДДС ТӨХК-н ерөнхий нябо

С. Лхагважаргал

ШГ ХК-н Ерөнхий нябо

Л. Эрдэнэжаргал

БҮГ АРВИЛГА БАГАЙ ДУУЛАГААР ТУЛИРГИЛЦСОН
ТУХАЙ ТЭМДЭГЛЭЛ

2022-06-30

Дархан уул аймаг.

Дархан сумын Засаг Дарга, Татварын хэлтсийн дарга, ДДЦС ТӨХК, ШГ ХК, ДДС ТӨХК-ний гүйцэтгэх захирал нар ярилцаж 2022 он 6-р сарын /төсвийн дулааны/ арван таван сая нэг зуун жаран дөрвөн мянга дөрвөн зуун долоон төгрөг дөчин есөн мөнгө/ төлснөөр.

Унд: Төрийн санд нь ДДС ТӨХК-д Дархан-Уул аймгийн төсвийн байгууллагуудын дулааны төлснөөр 15164407.49 /Арван таван сая нэг зуун жаран дөрвөн мянга дөрвөн зуун долоон төгрөг дөчин есөн мөнгө/ төлснөөр

ДДЦС ТӨХК нь ДДЦС ТӨХК-д дулааны эрчим хүчний үнэнд 15164407.49 /Арван таван сая нэг зуун жаран дөрвөн мянга дөрвөн зуун долоон төгрөг дөчин есөн мөнгө/ төлснөөр

ДДЦС ТӨХК-нь Татварын хэлтэст өөрийн ҮХХТ-т-11457498,6 /Арван нэгэн сая дөрвөн тавин долоон мянга дөрвөн зуун ерэн найман төгрөг жаран мөнгө/, ХХОАТ-т 278765,20 /Арван таван сая нэг зуун таван мянга долоон зуун жаран таван төгрөг хорин мөнгө/, ХХОАТ-т 100190100912/-8996,9 /Найман мянга есөн зуун ерэн зургаан төгрөг ерэн мөнгө/, Усны нөөц тасны татварт-150824,19 /Нэг зуун тавин мянга найман зуун хорин дөрвөн төгрөг арван таван мөнгө, Газрын татвар/100190100943/- 86971,25 /Наян зургаан мянга есөн зуун далан таван төгрөг хорин таван мөнгө/ Нийт-11983056,14 төгрөг төлснөөр ;

ДДЦС ТӨХК нь нүүрсний төлбөрт тооцохоор ШГ ХК-н ХХОАТ-2988886,35 /Хоёр сая есөн мянган найман мянга найман зуун наян зургаан төгрөг гучин таван мөнгө/, Усны нөөц тасны татварт-192465 /Нэг зуун ерэн хоёр мянга дөрвөн зуун жаран таван төгрөг/ Нийт-3181351,35 төгрөг Татварын хэлтэст төлснөөр

Татварын хэлтэс нь Төрийн санд 15164407.49 /Арван таван сая нэг зуун жаран дөрвөн мянга дөрвөн зуун долоон төгрөг дөчин есөн мөнгө/ төлснөөр

Дархан сумын Засаг дарга

Т. Тулгаа

Татварын хэлтсийн дарга

Х. Оюунцэцэг

ДДЦС ТӨХК-н гүйцэтгэх захирал

М. Жаргалсайхан

ДДС ТӨХК-н гүйцэтгэх захирал

Д. Батжаргал

ШГ ХК-н Гүйцэтгэх захирал

Б. Мэндсайхан

Санхүү Албаны дарга, Ерөнхий нягтлан

бодогч

Б. Батхишиг

Татварын улсын байцаагч

Л. Отгонбаяр

ДДЦС ТӨХК-н СБХ дарга

Ц. Ууганбаяр

ДДС ТӨХК-н ерөнхий нябо

С. Лхагважаргал

ШГ ХК-н Ерөнхий нябо

Л. Эрдэнэжаргал

ӨР АВЛАГА БАРАГДУУЛАХААР ТОХИРОЛЦСОН
ТУХАЙ ТЭМДЭГЛЭЛ

Дархан уул аймаг.

2022-06-30

Дархан сумын Засаг Дарга, Татварын хэлтсийн дарга, ДҮТ ХК, ШГ ХК, ДДЦС ТӨХК-н, ДСЦТС ХК-ний гүйцэтгэх захирал нар ярилцаж 2022 он 6-р сарын /төсвийн цахилгааны/ өр авлагыг доорхи байдлаар барагдуулахаар харилцан тохиров.

1. Төрийн сан нь ДСЦТС ТӨХК-д Дархан-Уул аймгийн төсвийн байгууллагуудын цахилгааны үнэнд 93191578,56 /Ерэн гурван сая нэг зуун ерэн нэгэн мянга таван зуун далан найман төгрөг тавин зургаан мөнгө/ төлснөөр
2. ДСЦТС ТӨХК нь ДҮТ ХК-д 93191578,56 /Ерэн гурван сая нэг зуун ерэн нэгэн мянга таван зуун далан найман төгрөг тавин зургаан мөнгө/ төлснөөр
3. ДҮТ К нь ДДЦС ТӨХК-д цахилгааны эрчим хүчний үнэнд 93191578,56 /Ерэн гурван сая нэг зуун ерэн нэгэн мянга таван зуун далан найман төгрөг тавин зургаан мөнгө/ төлснөөр
4. ДДЦС ТӨХК-нь өөрийн ҮХХТ-т-61324881,88 /Жаран нэгэн сая гурван зуун хорин дөрвөн мянга найман зуун наян нэгэн төгрөг наян найман мөнгө/, /ХХОАТ-100190100901/ -9066989,95 /Есөн сая жаран зургаан мянга есөн зуун наян есөн төгрөг ерэн таван мөнгө/, /ХХОАТ-100190100912/-1990949,76 /Нэг сая есөн зуун ерэн мянга есөн зуун дөчин есөн төгрөг далан зургаан мөнгө/, Усны нөөцийн татварт-15257883,74 /Арван таван сая хоёр зуун тавин долоон мянга найман зуун наян гурван төгрөг далан дөрвөн мөнгө/, /Газрын татвар-100190100943/- 4632275,23 /Дөрвөн сая зургаан зуун гучин хоёр мянга хоёр зуун далан таван төгрөг хорин гурван мөнгө/, Нийт- 92272980,56 төгрөг төлснөөр
5. ДДЦС ТӨХК нь нүүрсний төлбөрт тооцохоор ШГ ХК-ХХОАТ-619367 /зургаан зуун арван есөн мянга гурван зуун жаран долоон төгрөг/, Усны нөөцийн татварт-299231 /Хоёр зуун ерэн есөн мянга хоёр зуун гучин нэгэн төгрөг/ Нийт-918598 төлснөөр
6. Татварын хэлтэс нь Төрийн санд 93191578,56 /Ерэн гурван сая нэг зуун ерэн нэгэн мянга таван зуун далан найман төгрөг тавин зургаан мөнгө/ төлснөөр.

Дархан сумын Засаг дарга

Т.Тулгаа
Татварын хэлтсийн дарга
Х.Оюунцэцэг

ДДЦС ТӨХК-н гүйцэтгэх захирал

М.Жаргалсайхан

ДҮТ ТӨХК-н Зах зээл санхүү
Хариуцсан Дэд захирал

Ц.Өнөрмаа

ДСЦТС ХК-н гүйцэтгэх захирал

Ц.Хангай

ШГ ХК-н Ерөнхий захирал

Б.Мэндсайхан

Санхүү Албаны дарга, Ерөнхий нягтлан

бодогч Б.Батжишиг

Татварын улсын байцаагч
Л.Отгонбаяр

ДДЦС ТӨХК-н СБХ дарга

Ц.Ууганбаяр

ДҮТ ТӨХК-н Зах зээл зохицуулалтын

Албаны дарга

Зах зээлийн нябо

ДСЦТС ХК-н ерөнхий нябо

ШГ ХК-н Ерөнхий нябо

Д.Булгамаа
Л.Эрдэнэсугар
Л.Эрдэнэжаргал

ӨР АВЛАГА БАРАГДУУЛАХААР ТОХИРОЛЦСОН
ТУХАЙ ТЭМДЭГЛЭЛ

2022-04-30

Дархан уул аймаг.

Дархан сумын ЗДТГ-н [redacted] дарга, Татварын хэлтсийн дарга, ДДЦС ТӨХК-н гүйцэтгэх захирал, ДДС ХК-ний гүйцэтгэх захирал нар ярилцаж 2022 он 4-р сарын өр авлагыг доорхи байдлаар барагдуулахаар харилцан тохиров.

Үүнд:

1. Төрийн сан нь ДДС ТӨХК-д Дархан-Уул аймгийн төсвийн байгууллагуудын дулааны үнэнд 241107928.09 /Хоёр зуун дөчин нэгэн сая нэг зуун долоон мянга есөн зуун хорин найман төгрөг есөн мөнгө/ төлснөөр
2. ДДС ТӨХК нь ДДЦС ТӨХК-д дулааны эрчим хүчний үнэнд 241107928.09 /Хоёр зуун дөчин нэгэн сая нэг зуун долоон мянга есөн зуун хорин найман төгрөг есөн мөнгө/ төлснөөр
3. ДДЦС ТӨХК-нь Татварын хэлтэст өөрийн ҮХХТ-6470701 /Зургаан сая дөрвөн зуун далан мянга долоон зуун нэг төгрөг/, Усны нөөцийн татварт-678701 /Зургаан зуун далан найман мянга долоон зуун нэг төгрөг/ Нийт-7149402 төгрөг төлснөөр ;
4. ДДС ТӨХК нь нүүрсний төлбөрт тооцохоор ШГ ХК-н ХХОАТ /130979043,02 / Нэг зуун гучин сая есөн зуун далан есөн мянга дөчин гурван төгрөг хоёр мөнгө/, Газрын татварт-69850484,48 /Жаран есөн сая найман зуун тавин мянга дөрвөн зуун наян дөрвөн төгрөг дөчин найман мөнгө/, Усны нөөц ашигласны татварт-33128998,59 /Гучин гурван сая нэг зуун хорин найман мянга есөн зуун ерэн найман төгрөг тавин есөн мөнгө/ Нийт-233958526,09 төгрөг Татварын хэлтэст төлснөөр
5. Татварын хэлтэс нь Төрийн санд 241107928.09 /Хоёр зуун дөчин нэгэн сая нэг зуун долоон мянга есөн зуун хорин найман төгрөг есөн мөнгө/ төлснөөр

Дархан сумын Засаг дарга

Т. Тулгаа

Татварын хэлтэсийн дарга

Х. Оюунцэцэг

ДДЦС ТӨХК-н гүйцэтгэх захирал

М. Жаргалсайхан

ДДС ТӨХК-н гүйцэтгэх захирал

Д. Батжаргал

ШГ ХК-н гүйцэтгэх захирал

Б. Мэндсайхан

Санхүү Албаны дарга Ерөнхий нягтлан

бодогч

Б. Батхишиг

Татварын улсын байцаагч

Л. Отгонбаяр

ДДЦС ТӨХК-н СБХ дарга

Ц. Ууганбаяр

ДДС ТӨХК-н ерөнхий нябо

С. Лхагважаргал

ШГ ХК-н Ерөнхий нябо

Л. Эрдэнэжаргал

ӨР АВЛАГ А БАРАГ ДУУЛАХААР ТУХАЙ ТЭМДЭГЛЭЛ

147

Дархан уул аймаг.

2022-05-31

Дархан сумын Засаг Дарга, Татварын хэлтсийн дарга, ДҮТ ХК, ШГ ХК, ДДЦС ХК-н ДСЦТС ХК-ний гүйцэтгэх захирал нар ярилцаж 2022 он 5-р сарын /төсвийн жилд/ өр авлагыг доорхи байдлаар барагдуулахаар харилцан тохиров.

1. Төрийн сан нь ДСЦТС ТӨХК-д Дархан-Уул аймгийн төсвийн байгууллагуудын цахилгааны үнэнд 81172734,22 /Наян нэгэн сая нэг зуун далан хоёр мянга долоон зуун гучин дөрвөн төгрөг хорин хоёр төгрөг/ төлснөөр
2. ДСЦТС ТӨХК нь ДҮТ ХК-д 81172734,22 /Наян нэгэн сая нэг зуун далан хоёр мянга долоон зуун гучин дөрвөн төгрөг хорин хоёр төгрөг/ төлснөөр
3. ДҮТ К нь ДДЦС ТӨХК-д цахилгааны эрчим хүчний үнэнд 81172734,22 /Наян нэгэн сая нэг зуун далан хоёр мянга долоон зуун гучин дөрвөн төгрөг хорин хоёр төгрөг/ төлснөөр
4. ДДЦС ТӨХК-нь өөрийн ҮХХТ-т-12669416,5 /Арван хоёр сая зургаан зуун жаран есөн мянга дөрвөн зуун арван зургаан төгрөг тавин мөнгө/, Газрын татвар-5984850,07/Таван сая есөн зуун наян дөрвөн мянга найман зуун тавин төгрөг долоон мөнгө/, Нийт- 18654266,57 төгрөг төлснөөр
5. ДДЦС ТӨХК нь нүүрсний төлбөрт тооцохоор ШГ ХК-ХХОАТ-20185281,97 /Хорин сая нэг зуун наян таван мянга хоёр зуун наян нэгэн төгрөг ерэн долоон мөнгө/, Газрын татварт-711890,26 /Долоон зуун арван нэгэн мянга найман зуун ерэн төгрөг хорин зургаан мөнгө/, Усны нөөцийн татварт-41621295,42 /Дөчин нэгэн сая зургаан зуун хорин нэгэн мянга хоёр зуун ерэн таван төгрөг дөчин хоёр мөнгө/ Нийт-62518467,65 төлснөөр
6. Татварын хэлтэс нь Төрийн санд 81172734,22 /Наян нэгэн сая нэг зуун далан хоёр мянга долоон зуун гучин дөрвөн төгрөг хорин хоёр төгрөг/ төлснөөр

Дархан сумын Засаг дарга
Т. Тулгаа

Татварын хэлтсийн дарга
Х. Оюунцэцэг

ДДЦС ТӨХК-н гүйцэтгэх захирал,
М. Жаргалсайхан

ДҮТ ТӨХК-н Зах зээл, санхүү
Хариуцсан Дарга захирагч
Ц.Өнөрмаа

ДСЦТС ХК-н гүйцэтгэх захирал
Ц.Хангай

ШГ ХК-н гүйцэтгэх захирал
Х.Уянга

Санхүү Албаны дарга, Ерөнхий нягтлан
бодогч Б. Батхишиг

Татварын улсын байцаагч
Л. Отгонбаяр

ДДЦС ТӨХК-н СБХ дарга
Ц.Ууганбаяр

ДҮТ ТӨХК-н Зах зээл-зохицуулалтын
Албаны дарга Г.Мөнхбат

Зах зээлийн нябо Д.Булгамаа

ДСЦТС ХК-н ерөнхий нябо
Л. Эрдэнэсугар

ШГ ХК-н Ерөнхий нябо
Л. Эрдэнэжаргал

ЭВДЭРСЭН ГАЗРЫГ НӨХӨН СЭРГЭЭСЭН ТУХАЙ АКТ

2022.11.28

Шарын гол

1. Байршил: *Дархан-Уул* аймгийн *Шарын гол* сумын *Санжинт баг*, аж ахуйн нэгжийн нэр: *Шарын гол ХК* Хаяг: *Санжинт баг*
2. Аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээний дугаар: *1910010009* регистр *2050374* Тусгай зөвшөөрлийн дугаар *1498 А* Талбай *1767,19 га*
3. Нөхөн сэргээлт хүлээлгэн өгсөн: Байгаль орчны мэргэжилтэн *Бүрkitхан* овогтой *Амангельд* утасны дугаар *99010414* цахим хаяг, нүүрсний хэсгийн ахлах инженер Мөнх-Эрдэнэ, Алтны хэсгийн ахлах инженер Б.Энхзам 99999637 нар
4. Нөхөн сэргээлтийн ажлыг газар дээр нь хэмжиж зураглал үйлдсэн мэргэжлийн байгууллагын нэр: Шарын гол ХК маркшейдрын хэсэг хаяг Шарын гол ХК
5. Нөхөн сэргээлтийн ажлын хэмжээ, чанар, үр дүн / техникийн болон биологийн / - Нүүрсний хэсэгт: Өмнөх жилүүдэд нүүрс олборлолтонд өртсөн талбайд нийт 26.1 га талбайд хөрсний нөхөн дүүргэлт, тэгшлэлтийг хийж техникийн нөхөн сэргээлтийг хийсэн байна. Хэлбэршүүлэлтийн ажлыг нэмж хийх шаардлагатай. Биологийн нөхөн сэргээлт хийгдээгүй. Алтны хэсэгт: 7.93 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийгдсэн, дахин хэлбэршүүлэлт хийх шаардлагатай байна. Үүнээс дүйцүүлэх нөхөн сэргээлт 1.93 га талбайд хийж хүлээлгэн өгсөн.
6. Нэмэлт мэдээлэл: *Экскаватор-Hundai, Бульдозер-Samsung, Дугуйт ачигч- Samsung маркийн техникүүд ашигласан.*
ДҮГНЭЛТ: 2022 онд нийт 34.03 га талбайд техникийн нөхөн дүүргэлт тэгшлэлт хийж "Уул үүрхайн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт" MNS 5917:2008 стандартын шаардлагыг хангасан байна. Үүнээс орон нутгийн эвдрэлтэй талбайд 1.93 га газарт дүйцүүлэх нөхөн сэргээлт хийсэн байна

АКТ ГАРГАСАН:

Комиссын дарга: Засаг даргын орлогч /...../ Н.Багтулга /
Комиссын гишүүд:
Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч /...../ Ц.Ганчимэг /
Газрын даамал /...../ Д.Болорцэцэг /
Санжинт багийн Засаг дарга /...../ Д.Энхцацраг /
Бэлчээр хариуцсан мэргэжилтэн /...../ Д.Халиунаа /

ХҮЛЭЭЛГЭН ӨГСӨН:

Байгаль орчны мэргэжилтэн

/...../ Б.Амангельд /

ШАРЫН ГОЛ ХК - Д

МОНГОЛ УЛСЫН МЭРГЭЖЛИЙН ХЯНАЛТЫН
УЛСЫН БАЙЦААГЧИЙН ДҮГНЭЛТ

45065 Дархан-Уул аймаг, Дархан сум, Өргөө баг
Дархан сумын Засаг даргын тамгын газрын байр
И-мэйл: p_da@inspection.gov.mn, Утас/факс: 7037-7631

2022.12.12 № 10-04-306/04

Нөхөн сэргээлт хийсэн тухай

Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагчийн 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажлын хүрээнд сумын хэмжээнд нөхөн сэргээлт хүлээн авах ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүн тус сумын Засаг даргын баталсан "Нөхөн сэргээлтэнд хяналт тавьж хүлээн авах тухай" 2022 оны 05 тоот удирдамжийн дагуу Шарын гол ХК-ий ашигт малтмал ашиглах MV-001498 тусгай зөвшөөрлийн талбайд тус онд хийсэн нөхөн сэргээлтийн байдалд шалгалт хийв. Шалгалтаар:

Сумын нөхөн сэргээлт хүлээн авах ажлын хэсгийн 2022 оны 11 дүгээр сарын 28-ны өдрийн "Эвдэрсэн газрыг нөхөн сэргээсэн тухай акт"-аар Шарын гол ХК нь 2022 онд нүүрс олборлолтын хэсэгт 26.1 га, алт олборлолтын хэсэгт 7.93 га газарт техникийн нөхөн сэргээлтийг уулын ажлын дүүргэлт тэгшлэлтээр хийсэн байна. Дээрх талбайдаа үржил шимт хөрсөөр хучилт хийгээгүй байна.

Нөхөн сэргээлт хийгдсэн нийт талбайд тус компанийн маркшейдрийн багийнхан хэмжилт зураглалын ажлыг хийж тайланг дэвсгэр зургаар ирүүлсэн байна.

Шалгалтын дүнг үндэслэн Дүгнэх нь:

1. Шарын гол ХК нь ашигт малтмал ашиглах MV-001498 тоот тусгай зөвшөөрлийн талбайдаа 2022 онд нийт 34.09 га газарт техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн нь "Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт" Техникийн ерөнхий шаардлага MNS 5917:2008 стандартын шаардлагыг хангасан байна. биологийн нөхөн сэргээлт хийгдээгүй байна. Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээний зардалд нийт 45.0 сая төгрөг зарцуулсан байна.

2. Аж ахуйн нэгж байгууллагын албан тушаалтан нь Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх "Шалгуулсан байгууллага, аж ахуйн нэгжийн эрх баригч, албан тушаалтан хяналт шалгалтын явцад хууль тогтоомж зөрчигдсөн, гаргасан шийдвэр үндэслэлгүй гэж үзвэл гомдлоо хяналт шалгалт хийсэн байгууллагад гаргах эрхтэй болно.

ДҮГНЭЛТ БИЧСЭН:

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ХЯНАЛТЫН
УЛСЫН БАЙЦААГЧ

Ц.ГАНЧИМЭГ

ТАНИЛЦАЖ, ХҮЛЭЭН АВСАН

ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

Б.МЭНДСАЙХАН

451011509